1901. HARMINCZOTÖDIK EVFOLYAM. 297. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, OKTÓBER 28.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 788.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor.
Egy fél évre . . 20 kor. | Egy hóra 3 kor. 60 fil.
Külföldre: 3 hóra Németországba 13 k. 40 fil. Francia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svajcz-, Romania- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaértekezlethez tartoznak, negyedévre 18 k. 40 fil.
Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 706.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Párisban főügynökségünk: John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Londonban főügynökségünk: Teleki József 11. Bloomsbury Square.
Frankfurtban a/M: Németországi kizárólagos vezérképviseletünk: Daube G. L. és Társa, valamint összes fiókjai.
Bécsben: Danneberg L., I. Kompfgasse Nr. 7, Dukes M. utódai, I., Wollzeile Nr. 6—8, Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10, Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2, Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2, Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Orell, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közlemenyei:
Vezérczikk.
A magyarországi községi és körjegyzők orsz. egyesületének közgyülése.
A herczegprimás jubileuma.
Kamermayer Károly siremléke.
A transzváli háboru.
A bécsi lóversenyek eredménye.
Tárcza: Léha szerelem. Irta: Alkér Jenő.
Regény: Gorgyejev Foma. Irta: Gorjkij Maxim.

Budapest, október 28.

A tegnapi nappal véget értek a választási küzdelmek az egész országban. Tegnap zajlott le az utolsó pótválasztás és a mikor ma a magyar országgyülés a budavári királyi palotában megjelenik, már nem lesz kerület az országban, a melynek képviselője ne foglalna helyet a nemzet nagy tanácsában.

A képviselőház immár nem csonka, de az a képviselet, a mely a budavári palotában ma a koronás király előtt mint a magyar törvényhozás képviselete megjelenni fog, nagyon is hiányos lesz.

Nem a nyolczvan Kossuth-párti képviselőnek távolmaradása okozza a hiányosságot, mert hiszen ez a távolmaradás a következménye annak a kiáltó sérelemnek, a melyet harmincznégy év óta nem szünik meg hangoztatni a függetlenségi párt. A fekete-sárga lobogót huzzák föl ma ismét a magyar király palotájára, a mikor a magyar országgyülés megy fel hódolatát bemutatni.

Mennyivel szebb volna, minő magasztos lenne, ez a most üres udvari czerimoniából álló ünnepség, ha az apostoli király a magyar parlament csarnokaiban, magyar udvari méltóságaitól körülvéve nyitná meg az országgyülés tanácskozásait és a Duna felől lengedező szellő csak a magyar trikolort lobogtatná.

Meglobogna a magyar nemzeti zászló akkor a magyar nép százezreinek üdvriadalma által okozott hanghullámoktól.

Mig igy?

Ha szép idő lesz, egynéhány száz kivánesi ember oda fog állani a láncznál elé és onnan fogja nézni a diszmagyar ruhás alakok felvonulását Buda várába.

Ha pedig a most lassan szitáló eső tovább is fog tartani, akkor a magyar országgyülés megnyitása csendesen, zajtalanul, az ország és a főváros népének abszolut közönye mellett fog végbemenni.

És a király tanácsosai abban a tévhitben vannak, hogy ez igy van rendjén.

A képviselőház ülése. A képviselőház kedden ülést tart, a melyben a képviselők benyujtják megbizó leveleiket. Ezeket az osztályok nyomban megbirálják és erre a csütörtökön tartandó ülésében megalakul a ház; ugyanezen ülésben választják meg az elnököt is, a ki mindjárt megválasztatása után elfoglalja az elnöki széket. Csütörtök után a legközelebbi ülés az ünnepek miatt hétfőn lesz.

Az erzsébetvárosi demokrata párt megalakulása. A VII. kerületben tegnap bontott zászlót a demokrata párt. A megtartott közgyülés lelkesedéssel *Bessenyey* Ferencz volt képviselőt választotta elnökévé, a ki megtartott programmbeszédében utalt a szabadelvü párt mai állapotára, mely kettőzött éberségre serkenti a polgárokat épen a szabadelvüség védelme szempontjából. Utána *Vázsonyi* Vilmos szólott. Üdvözölte az ujonnan alakult demokrata pártot, a mely erősséget nyert, hogy olyan vezér állott az élére, a minő *Bessenyey* Ferencz. *Vázsonyi* kifejtette a demokrata párt programmját, a mely nem más, mint a munka, a népverejték tisztelete.

— **A szentesi pótválasztás.** Szentesen vasárnap volt dr. *Tasnády* Antal és *Molnár* Jenő között a pótválasztás. *Molnár* hivei, az Ugron-pártiak, hallatlan terrorizmust fejtettek ki, több izben zavargásokat idéztek elő és egy Kossuth-párti szavazónak, *Frankl* Albertnek a fejét is beverték. A választási elnök *Burián* Lajos, a második szavalszedő küldöttség elnöke *Szánthó* Lajos volt. *Burián* választási elnök az utczára egész nap nem nézett ki, a Molnár-pártiak kedvük szerint inzultálhatták *Tasnády* hiveit. A küzdelem igen elkeseredett volt. Éjjeli fél tizenegy óráig a pártok számaránya egyenlő volt, ekkor azután Burián elnök, a kinek pártoskodó eljárása már az első választáson is megboltránkoztatta a választópolgárokat, beleavatkozott *Szánthó* Lajos küldöttségi elnök jogkörébe, mire *Szánthó* Lajos lemondott tisztségéről és elhagyta a szavazóhelyiséget. Az igy szabadjára hagyott Molnár-párt azután féktelen terrorizmussal müködött és a többségben levő Tasnády-szavazókat erőszakkal tartotta vissza a szavazástól. Igy történt azután, hogy a záróra kitüzése idején Molnár Jenő pártja többségre jutott. Éjfélkor hirdették ki az eredményt, a mely szerint Molnár Jenő 110 többséggel győzött.

A gyöngyöspatai mandátum. *Biró* Lajos országgyülési képviselő annak megállapitására kér fel bennünket, hogy azok az ujsághirek, a melyek egy főispáni állásra hozták őt kombinácziója, nem felelnek meg a tényeknek. Ilyen kombinácziókról neki tudomása nincs, de meg nem is volna hajlandó képviselői megbizatásáról lemondani.

Az országos szabadelvü párt folyó hó 29-én este 7 órakor értekezletet tart, melyre a párttagokat teljes számban meghivják.

VIDÉK.

A magyarországi községi és körjegyzők orsz. egyesületének közgyülése.

A községi és körjegyzők országos egyesülete tegnap délelőtt tartotta rendes évi közgyülését Pestvármegye székházának nagytermében. A közgyülést *Kuncze* Imre elnök nyitotta meg nehány rövid szóval, mire *Morvay* János bejelenti, hogy jelre a közgyülésre 40 vármegye képviseletében kilenczvenhat, 2919 szavazatot képviselő tag jelent meg. A jegyzőkönyv vezetésével *Uszkay* Bálint főjegyző, a felszólalók jegyzésével *Olaszi* Gábor, a jegyzőkönyv hitelesitésével *Horváth Géza* és *Morvay* Gusztáv bizattak meg. Ezután *Uszkay* Bálint főjegyző előterjeszti az elnöki jelentést.

Az elnöki jelentés, kegyeletes szavakban adózva *Szilágyi* Dezső emlékének, részletesen ismerteti az *Erzsébet* királyné orsz. jegyzői árvaház-alap kezelésére vonatkozólag a postatakarékpénztárral történt megállapodásokat. Áttér ezután annak a mozgalomnak ismertetésére, mely az egyesület kebelében a közigazgatás egyszerüsitését czélzó törvények nyomán megindult s eredménye a választmánynak a sajtóban is közzétett határozata volt. A sajtó ez állásfoglalást nem fogadta kedvezően, a minek oka az, hogy tájékozatlan volt az egyesület eddigi munkásságáról, holott a jegyzők ohajainak nagy része — a midőn részletekben annak idején napvilágra kerültek — a közvélemény osztatlan helyeslésével találkozott. Az elnöki jelentés felsorolja e kivánalmakat. 1. a pusztai birtokosok fél pótadómentességének megszüntetését; 2. községek vagyonszerzésének megkönnyitését; 3. a községeknek elsőfoku kihágási ügyekben biráskodási joggal való felruházását; 4. a jegyzők közjogi helyzetének körvonalozását; 5. a kincstári adók behajtásának állami közegekre való ruházását; 6. a segédjegyzői állásoknak az uj viszonyoknak megfelelő szervezését; 7. a jegyzői javadalmazás rendezését; 8. a nyugdijügy egysége szabályozását, végül 9. a fegyelmi jog rendezését.

E kivánalmakat a jelentés részletesen meg is indokolja, rámutat továbbá arra a körülményre, hogy a községi és körjegyzők sorsának javulása össze van forrva a közigazgatás javulásával. Elismeri, hogy a belügyminiszter uttörő és becses munkát végzett a legutóbbi törvényekben, ámde e munkának ki kell terjednie a közigazgatás minden rétegére. — A jegyzők helyzetének rendezetlensége tartotta őket vissza attól is, hogy a tisztviselők mozgalmához csatlakozzanak. Bizik benne, hogyha álláspontjuk mellett kitartanak, előbb-utóbb figyelembe veszik azokat. Utal végül a szokottnál szegényesebb tárgysorozatra, a melynek okát abban a csüggedésben keresi, mely a jegyzőket kéréseik merev visszautasitása miatt megszállta. Ennek daczára, azt hiszi, nem merült ki az egylet a két évtizedes fáraszló munkában: a jogos kérelmek teljesülése előbb-utóbb bekövetkezik.

Az elnöki jelentést többször szakitotta meg helyeslés.

Kele György (Zala m.), az első felszólaló, köszönetet mond az elnöki jelentésért, hosszasabban birálja a közigazgatás mai rendszerét, mely egyáltalán nem felel meg a követelményeknek. A rendeletek utvesztőjében még a szemi is eltéved. Sötét szinekkel ecseteli a jegyzők sorsát, a melynek elhanyagolása oka legtöbb bajnak, a mely az alsó néposztályokat sujtja.

Bluha Sándor (Krassó-Szörény m.) inditványozza, hogy a közgyülés az elnöki jelentést elfogadva, a többi tárgyakat intézze el.

Zsitnyi János (Sajó-Gömör) kivánatosnak tartja, hogy a jegyzők fizetésének egy részét az állam vállalja magára s a javadalmazás dolgában az erdélyi jegyzők álláspontját fogadják el s csatlakozzanak mozgalmukhoz.

Kovács György (Zalamegye) osztja a Kele György nézetét, a törvényhozáshoz intézendő memorandumot az orsz. képviselők részére is kéri megküldeni.

Cselenyák Béla (Sárosmegye). Elfogadja az elnöki jelentést, főleg a rendbirságok csökkenését tartja szükségesnek. (Helyeslés.)

Dr. *Florescu* Dömе (Brassó) elfogadja a választmány javaslatát. Tiltakozik a jelentésben foglalt, a nemzetiségiakta vidékekre vonatkozó állitás ellen.

Bruckel József (Maros-Tordamegye) Záhonyi János szavaira tesz megjegyzéseket. A jegyzők függési viszonyát tartja legsürgősebben szabályozandónak. Kivánja a tisztviselők községi adómentességének megszüntetését.

Bakó András (Maros-Tordam): Ismerteti az erdélyrészi jegyzők mozgalmát s vitatja annak jogosságát.

Kuncze Imre elnök több felszólalásra vonatkozólag megjegyzi, hogy az országos jegyzői egylet megtett minden lehetőt, az erdélyi jegyzők külön mozgalmát nem tartja czélszerünek.

Kassay Imre (Maros-Tordam.) iszerint az erdélyiek külön mozgalmát indokolttá teszi a kivételes helyzet.

Fülöp Gábor (Tasnád) elfogadja a javaslatot.

Svarba István nem tartja sürgősnek a községek fokozottabb autonómiáját.

Dr. *Florescu* Dömе személyes természetü felszólalása után *Kerekes* Sámuel (Sárfalva) meleg elismeréssel adózik *Deésy* Zoltán alispán érdemeinek, ki a jegyzők érdekeit a legnagyobb mértékben felkarolta, inditványozza, hogy csatlakozzanak a marostordamegyeiek mozgalmához *Uszkay* Bálint főjegyző megjegyzést tesz több felszóló észrevételeire. Kovács György inditványát elfogadja. Svarba Istvánét nem, a Záhonyi Jánosét, mint alapszabályokba ütközőt nem ajánlja elfogadásra. *Kerbolt* István (Tolnam.) felszólalása után Uszkay Bálint javaslatára elhatározza a közgyülés, hogy az elnöki jelentést egész terjedelemben elfogadva az abban felsorolt kérelmeket memorandum alakjában az összes megyei egyletek tudomására hozva, a kormány elé juttatja, megküldvén azt előzetesen az összes érdekelteknek. A marostordamegyei egylet mozgalmát illetőleg ugy határoztak, hogy mivel arról az egyletnek hivatalos tudomása nincs, figyelmen kivül hagyják.

A továbbiak folyamán a Lázár József által előterjesztett pénztári jelenteseket elfogadták s a felmentvényt a választmánynak s a pénztárnoknak megadták. Megállapitották a jövő évi költségvetést. Elfogadták az Erzsébet királyné jegyzői árvaház-alap pénztári állapotáról szóló jelentést, valamint az alaptőke kezelésére vonatkozó intézkedéseket. A honvédelmi miniszternek a segédjegyzők katonatisztté való kinevezhetése tárgyában intézett leiratát tudomásul vették, ugyszinte a pénzügyminiszter leiratát a községi takarékpénztárak adó- és illetékmentessége tárgyában.

Több vidéki egylet inditványára vonatkozólag ugy határozták, hogy miután azok a kormány elé terjesztendő memorandumban bennfoglaltatnak — külön határozatot e tárgyban nem hoznak. A Torontálmegyei egylet azon inditványat, hogy *Arany* János szobrát koszoruzza meg az egylet — mivel felreértésekre adna okot — nem fogadták el.

Ezután *Kuncze* Imre bejelenti a választmány és és a tisztikar lemondását s megejtették *Kerbolt* István korelnök elnöklete alatt a tisztujitást. Elnökké egyhangulag ujból *Kuncze* Imrét, I. alelnökké *Szegedy* Albertet, II. alelnökké *Jamriczka* Alajost, főjegyzővé *Uszkay* Bálintot, jegyzőkké *Morvay* Jánost, *Czizmadia* Lászlót és *Olaszi* Gábort, pénztárossá *Lázár* Józsefet, számvizsgáló biz. elnökké *Kovács* Gyulát választották meg. Ezután megválasztottak 24 választmányi tagot és 6 póttagot. A választmánynak hivatalból tagjai a magyar jegyzőegyletek elnökei. Végül Kuncze Imre elnök mondott köszönetet a megválasztásáért s inditványára köszönetet szavaztak Pestmegye alispánjának a közgyülési terem átengedéséért.

EGYHÁZ.

Kitüntetett plebános. A király *Pintér* Károly aranyos-maróthi esperes-plébánosnak a Boldogságos Szüz Máriáról nevezett iváni czimzetes apátságot adományozta.

Goldis és Boksán. Ismeretes az a viszálykodás, a mely két év óta szakadatlanul tart *Boksán* Mózes aradi gör. kel. esperes és *Goldis* József püspök között. *Goldis* megválasztatását ugyanis *Mangra-Russu* klikje vitte keresztül, a kik nagymértékben vették igénybe a czigányszármazásu *Ciorogariu* Román szentszéki előadó segitségét és *Stefanuczu* esperes-helyettes korteskedését. *Ciorogariu* Román fényes jutalomban és előléptetésben részesült s *Stefanuczu* fáradozásainak ellenértéke fejében egyenesen az aradi gör. kel. esperesi állást követelte. *Goldis* teljesitette kivánságát, rövid uton s minden indokolás nélkül elbocsátotta *Boksán* Mózest és a román egyházi törvények világos rendelkezéseinek daczára *Stefanuczut* ültette be az aradi román esperesi székbe. *Boksán* Mózes tiltakozott a püspök brutális és törvénytelen eljárása ellen és követelte, hogy elmozditásának indokait is közöljék vele, mert mindaddig, mig ez meg nem történik, az aradi esperesi hivatalt, egyházi vagyont, levéltárt és leltárt át nem adja. A román és magyar közvélemény felzudult *Gold s* eljárása ellen s a püspök első zavarában ugy döntött, hogy *Boksán* Mózesnek a törvényes maximális mértéken felüli nyugdijat utalványozott ki, csakhogy *Boksánt* megnyugtassa és lecsendesitse, hallgatásra birja; a püspök maga pedig ezenfelül még nagyielkünek is lássék.

Boksán elfogadta a nyugdijat, mert 50 évnél tovább szolgálta a román egyházat és az járt neki, de hivatali viselkedését, egyéni és családi becsületét tisztázni akarta. *Goldis* püspök ugyanis az aradi *Tribuna Poporului* ágensei utján különböző szabálytalanságokkal és lelkismeretlen pénzkezeléssel gyanusitotta Boksánt. A *Stefanuczu* jövendő boldogulásáért megbántott *Boksán* elégtételért fordult a nagyszebeni egyházkongresszushoz, a mely *Metianu* püspök utján be is követelte a kinos ügyre vonatkozó iratokat. *Goldis* püspök, hivatkozva a román egyház szervezeti törvényére, megtagadta az iratok kiadatását. Minden püspökség ugyanis önkormányzati hatáskörrel maga intézi el egyes kisebb fontosságu ügyeit. *Boksán* most a kultuszminiszterhez fordult panaszával. A miniszter a feljelentést, mint már közöltük, leküldte az aradi görög-keleti román konzisztóriumhoz kimeritő jelentéstétel és véleményadás végett. *Goldis* ennek hallatára nagy garral közölte a Tribuna Poporuluiban, hogy a román egyházi ügyekbe jogtalanul beavatkozó *Wlassics* miniszternek majd meg fog felelni ugy, a mint a román görög-keleti autonóm egyház méltósága megköveteli. E bombasztikus kijelentést a püspök a román közvélemény kijátszása czéljából tette, mert — mint az *Aradi Közlöny* ma érkezett számában olvassuk — Goldis *Wlassics* beleavatkozását nemcsak nem mondotta illetéktelennek, hanem a kimeritő jelentést meg is tette. A jelentésre aztán a napokban érkezett meg az aradi püspöki aulába a kultuszminiszter döntése, a mely szerint maga a miniszter mondotta ki magát illetéktelennek a felmerült viszálykodás elintézésére, mivel az tényleg oly természetü, hogy azt a román egyházi hatóság a maga hatáskörében tartozik elintézni.

Igen jellemző a dologban az, hogy *Aradon Goldis* püspököt hivei a kultuszminiszter döntésével akarják fedezni a *Boksán* ellen elkövetett atrocziták miatt.

Goldis adeptusai azt hiresztelik ugyanis, hogy *Wlassics* miniszter leiratában azt mondta volna, hogy a püspök eljárása *helyes* és *korrekt*. Persze az egész hireszteléséből egy árva szó sem igaz. Különben, mint megbizható forrásból értesülünk, a *Boksán* és *Goldis* között folyó skandalumnak még nincs vége: a legérdekesebb részletek csak ezután következnek és pedig az ország közvéleménye előtt fog tisztázódni a régóta vajudó botrány.

UJDONSÁGOK.

— október 28.

— Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kiknek előfizetése okt. 31-én lejár, hogy azokat mielőbb megujitani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Előfizetési árak:

Egész évre	40 k. — f.
Negyedévre	10 „ — „
Egy hóra	3 „ 60 „

Különös figyelembe ajánljuk, hogy hazánk legszebb és legtartalmasabb divatlapjának: a *„Divatszalon“*-nak kiadóhivatalával kötött szerződésünk értelmében *előfizetőink* e lapot *kedvezményes áron:* egész évre 8 koronáért, félévre 4 koronáért, negyedévre 2 koronáért rendelhetik meg. Az előfizetési dijak az *Egyetértés* előfizetésével egy utalványon beküldhetők.

A herczegprimás jubileuma.

A társadalom minden osztálya részéről imponáló an és rendkivüli melegséggel ünnepelték tegnap *Vaszary* Kolos biboros herczegprimás tiz éves primási jubileumát. Az ősz főpap ki akart térni az ünneplés elől és csöndben akarta megülni a tegnapi napot, de a köztisztelet és a szeretet, melyet áldásos működése alatt magának megszerzett, nem engedte ezt. A primási palotában egymásután jelentek meg a közélet kitünőségei, főpapok,

Léha szerelem.

Irta: Alkér Jenő.

Szepessy csak nehezen nyomta el boszankodását, midőn házigazdája kijelentette, hogy az éjjel hullott hó három-négy napra járhatatlanná tett minden utat a környéken.

Tehát négy napig kell ebben a határszéli tót faluban maradnia, mely három órára feksik a legközelebbi vasuti állomástól! Kellemetlen dolog, nagyon kellemetlen!

— Nem lehetne szánon eljutni az állomásig? — kérdezte a doktort.

Az öreg nevetett, mint olyan ember, a kitől lehetetlent kérnek.

— Már, öcsém, Sztropkóról ilyen időben még senki sem utazott el . . . a határig sem jutna.

Szepessynek eszébe jutott az a pesti szép asszony, a kivel másnap délután találkája volt és elátkozta azt a perczet, melyben Sztropkóra indult, hogy kliensének személyesen referáljon egy bonyolult peres ügyről.

Nem volt ideje sokáig boszankodni. Az ajtó hirtelen megnyilt és egy fiatal tót cselédleány szólt be valamit anyanyelvén a doktornak. Ez karonfogta a fiatal embert és vigasztalólag mondta:

— Menjünk ebédelni, okosabbat ugy sem tehetünk . . .

Az ebédlőben már várta őket az orvos felesége és leánya, kiket Szepessy tegnap (késő este érkezett) csak futólag látott.

A doktorné jóképü, kövér falusi asszonyság volt; ő tartotta ebédközben szóval a társaságot. Nem engedett a jó asszony senkit sem szóhoz jutni és vendége, a ki csakhamar belátta, hogy legjobb ennek a kifogyhatatlan szóáradatnak szabad folyást engedni, a vele szemben ülő leányra forditotta minden figyelmét.

Merev tartással, némán, szemlesütve ült a leány apja mellett és az idegen jelenléte által láthatólag feszélyezve, csak foghegyről evett.

Nem volt szép, bár rutnak sem lehetett mondani: egy jóizlésü asszony egész csinos leányt faraghatott volna belőle. Megvolt hozzá a termete, melyet azonban vidékies szabásu ruha fedett, szép volt a haja is, de látszott, hogy nem tud vele bánni és a nagy gonddal egyenként kisütött „frou-frou“-k mögül, kissé keskeny, de márványszerüen tiszta homlok csillogott elő.

És milyen ügyetlenül tartotta kezében a kést meg a villát! Szepessynek kedve lett volna az ujjára koppintani. A mi azonban a legjobban bántotta, az a leány kiejtése volt. Alig észrevehető, de tagadhatatlan tótos kiejtéssel beszélt.

Mindezek daczára volt valami rajta, a mi Szepessy érdeklődését felköltötte. Minél tovább nézte, annál több kedves vonást fedezett föl arczában, melyekkel szemben a kedvezőtlen részletek mindinkább elmosódtak.

Lassan-lassan — maga sem vette észre hogyan — fölébredt benne a legtöbb emberben szunnyadó ragadozó természet, mely nemesebb vad hiján egy kis szürke verébbel is beéri.

Tüzes pillantásokat kezdett vetni a leányra, kit más körülmények közt észre sem vett volna, de a ki itt egymaga képviselte reá nézve a női nemnek számításba vehető részét; kihuzgálta kézelőit, bajuszát pödörte, szóval mindent megtett, a mit egy fiatal ember ily körülmények közt megtenni szokott. De a lány lesütött szemmel, mereven ült a helyén és észre sem látszott venni, hogy vendégük figyelmére méltatta.

Asztalbontás után a doktort egy beteghez hivták és a doktorné „egy perczre“ (háromnegyed óra hosszáig tartott ez a „percz“) házi teendői után nézett.

Szepessy a zongorához támaszkodott és nézte a lányt, a ki himzőrámája elé ülve, valami kézimunkába fogott. A fiatal ember sokkal többet fordult meg emberek között, semhogy sok fáradságába került volna Lujzát megszólaltatnia. Érdeklődést tanusitott oly dolgok iránt, a melyekkel alapjában véve nem törődött; ártatlan adomákat beszélt el és csakhamar sikerült elérnie, hogy a lány engedett merevségéből, sőt néha egy-egy futó mosoly suhant át keskeny piros ajkain. Hüvös és tartózkodó maradt mindvégig, de látszott rajta, hogy nem unatkozik Szepessy társaságában és hogy az első ismeretség zavara elmult. Mikor a doktor egy óra mulva hazajött és vendégét a dolgozószobába vitte, ez szinte sajnálkozva vált meg a lánytól . . .

A vacsoránál Szepessyt nagy csalódás érte: a lány nem jelent meg. Már épen kérdést akart intézni a doktorhoz, mikor ez felfogva kereső pillantását, megmagyarázta, hogy Lujza egy beteg, egyedül álló nagynénjénél virraszt az éjjel. A fiatal ember kedvetlenül költötte el vacsoráját és fáradtságot hozva fel ürügyül, vacsora után visszavonult.

Másnap délben szinte aggódva kérdezte magában, hogy ott lesz-e Lujza az ebédnél a rég nem érzett izgalom fogta el, midőn az ebédlőbe lépett. Szinte megdobbant a szive s mint első pillantása az ablak mellett ülő, lányra esett, ki örökös kézimunkája fölé hajolva dolgozott.

Szokatlan melegséggel üdvözölte a leányt és beható érdeklődést mutatott a beteg néni hogyléte iránt.

Ezuttal egész alkonyatig maradtak együtt az ebédlőben. Beszélgettek, zongoráztak, azután ismét beszélgettek. Később az öregek is bejöttek megint és Szepessy oly jól érezte magát, hogy azt kivánta, bárcsak sokáig járhatatlanok maradnának a környékbeli utak.

— Különös leány — gondolta, mialatt Lujza kártyákat hozott az öregeknek — milyen hüvös, közönyös természetü. Kiváncsi vagyok, hogy felengedne-e ez a jégkéreg egy csók hatása alatt.

Ellenállhatatlan vágy fogta el, hogy ott a szülők szemeláttára átkarolja és magához szoritsa a lányt, hogy a szemérem pirját kergesse arczába és karjai közt érezze ezeket a szüzies, gyöngéd idomokat.

Lujza, mintha megérezte volna gondolatait, hirtelen az órára tekintett és azután kézimunkáját minden sietség nélkül összerakva, szüleihez fordult:

— Mennem kell már a nénihez. . . .

Szepessy hirtelen fölállt.

— Ha megengedi, elkisérem.

A leány bizonytalan pillantást vetett szüleire, azután tétovázva válaszolt:

— Köszönöm. . . .

A felelet kétértelmü volt, de Szepessy ugy tett, mintha beleegyezésnek venné és elsietett a téli kabátjáért.

Nem volt még több öt óránál, de már egészen besötétedett. Egy lélek sem mutatkozott a lágy hóval boritott utczán, mely mintha ki lett volna párnázva, ugy elnyelte szapora lépteik zaját. Csak egy keskeny gyalogösvény volt a hóban kitaposva, oly keskeny, hogy két ember egymás mellett el sem fért volna rajta. Elől ment a lány, mögötte a férfi, de a sötétség miatt csak lassan juthattak előre.

Szepessy szótlanul hallgatta Lujzát, ki a néni betegségéről beszélt. Érezte, mint ujul meg benne a vágy, hogy a lányt megcsókolja, de az oly gyanutlanul ment előtte, oly nyugodtan beszélt, hogy nem volt bátorsága szándékát megvalósitani.

Azután maga sem tudta mikép történt . . . talán a lány meglassitotta lépteit és ő a sötétben ezt észre nem véve, megmaradt a régi tempóban, elég az hozzá, egyszerre csak a lányba ütődött, azután eszét vesztve a veszedelmes közelléttől, átkarolta Lujzát és forró csókokkal boritotta el üde, bársonysima arczát.

A lány egy pillanatig mozdulatlanul türte ezt a váratlan támadást, azután oly erővel, melyet Szepessy fel nem tételezett benne, eltolta magától a fiatal embert.

— Kérem . . . hagyjon! — mondta elfojtott, heves hangon, melyen a fölháborodás és ijedelem rezgett keresztül. Fürgén mint a gyik siklott ki karjai közül és mielőtt utólérhette volna, egy zsindelyes ház kapujában eltünt . . .

Az nap este sokáig nem szállt Szepessy szemére álom.

Lelke mélyében volt még egy helyecske, melyet eddig érintetlenül megőrzött attól a léha fővárosi környezettől, a hol mindennapos volt. S lelkének ez a jobb része keserü szemrehányásokkal illette, hogy visszaélt e jó emberek vendégszeretetével.

Ez a szemrehányás sokkal jobban bántotta, mint a félelem, hogy a lány mindent elmond szüleinek és ő ennek daczára kénytelen lesz igénybe venni az öreg orvos vendégszeretetét.

Ah, csak menekülhetett volna ebből az átkozott csapdából! Csak kibujhatott volna ebből a kinos helyzetből! Mi lesz a vége ennek? Érezte, hogy ha még két napig itt marad, komolyan belészeret a lányba és valami ostobaságot követ el . . . Megházasodni? Feleségül venni ezt a jelentéktelen kis leányt, mikor ugy borzadt a házasságnak még gondolatától is, mint a gyerek a hideg viztől? Nem, nem, ez nevetséges volna, minden ismerőse kaczagna rajta . . . Fölidézte emlékezetébe a leány arczát, alakját, mozdulatait és szive hevesen megdobbant, a mint érezni vélte ajkán a leány hüvös arczának érintését.

— Átkozott helyzet! — ismételte minduntalan hangosan. Tehetetlensége érzetében dühösen belélegzett a párnába és forró homlokát a falhoz támasztotta, de a jótékony álom csak később, sokkal később szállt nyugtalanul dolgozó agyára.

Másnap reggel, a mint szemeit kinyitotta, az öreg orvos állt mosolygó arczczal ágya mellett. Látszott rajta, hogy semmit sem tud a tegnap este történtekről.

— Jó hirt hozok! Délben indulhat Pestre . . Nekem ugyan kedves vendégem, de nem kivánhatom, hogy tovább is unja magát ebben az egyhangu fészekben.

Szepessy egy pillanatig kábultan nézett maga elé, azután visszaemlékezve a tegnapra, olyasmit érzett, mint a rab madár, melynek kalitkáját nyitva felejtették . . .

A doktor a délelőtt legnagyobb részét Szepessyvel töltötte és csak 11 óra felé ment el, hogy beteg hugát meglátogassa. Mikor visszajött, komoly arczczal mondta Szepessynek:

— Nagyon rosszul van . . . Lujza nem hagyhatja magára, jó utat kiván önnek.

Szepessy megkönnyebbülten sóhajtott fel. Nem minden aggodalom nélkül nézett e találkozás elé és jó szerencséje itt is kedvezett neki. Annál jobb!

Vigan csomagolta össze holmiját és csak mikor az ebédhez hivták, jutott eszébe, hogy mégis tartozik Lujzának, ha mással nem, legalább egy pár bocsánatkérő sorral. Gyorsan az iróasztalhoz ült és néhány sort vetett papirra. A levelet zsebébe tette azt gondolva, hogy majd talál módot, hogy a levelet a leány kezeihez juttassa.

Ebéd után nagy csengéssel előállott a szán. Az öregek kimentek, hogy utasitásokat adjanak a kocsisnak, Szepessy felvette bundáját és szobájába indult, hogy ott utoljára körülnézzen. A podgyászt már kivitték a szánra és senki sem mutatkozott a folyosón. Kivülről behallatszott az öreg orvos hangja, ki a kocsissal zsörtölődve azt parancsolta, hogy az egyik lovat ki kell fogni . . .

Szepessynek még mindig zsebében volt a levél s azon gondolkozott, hogy mikép juttassa a lányhoz. Hirtelen ötlete támadt. Benyitott a lány szobájába, becsukta maga mögött az ajtót és odasietett az asztalhoz, hogy a levelet a levélmappa alá helyezze. A mint azonban a mappát fölemelte, meghökkenve állt meg: Egy levél feküdt előtte, aláirva, elküldésre készen, melyet a lány alkalmasint az előtte való napon irt meg. Bármily gyorsan is csapta le Szepessy a mappát, szeme már végigfutott az aláiráson, mely oly váratlan volt rá nézve, hogy meg sem értette eleinte: „Szerető menyasszonyod Lujza.“

Csak mikor meglátta az iróasztalon annak a vastagnyaku, hegyesbajuszu urnak az arczképét, melynek pendant-ja gyanánt állt a másik oldalon Lujza képe, értette meg az összefüggést.

testületek, hogy üdvözöljék az agg egyházfejedelmet, a ki személyesen fogadta a tisztelgőket és az üdvözlő szónoklatokra hosszabb-rövidebb beszédekkel válaszolt.

A herczegprimáshoz *Széll* Kálmán miniszterelnök hosszabb, meleghangu üdvözlő beszédet intézett. A primási palotában az üdvözlésre megjelentek: *Wlassics* Gyula és *Darányi* Ignácz miniszterek, *Császka* György kalocsai érsek, *Mihályi* Viktor balázsfalvi érsek, *Hettyey* Sámuel pécsi, gróf *Csáky* Károly váczi, *Firczák* Gyula munkácsi, *Pável* Mihály nagyváradi, *Szabó* János szamosujvári és *Radu* Demeter lugosi püspökök, *Fehér* Ipoly pannonhalmi főapát, *Gromon* Dezső államtitkár, dr. *Falk* Miksa orsz. képviselő, *Márkus* József főpolgármester, *Rudnay* Béla főkapitány, gróf *Szapáry* Gyula és a főuri világ számos tagjai. Üdvözlő leveleket irtak: gróf *Széchenyi* Gyula és *Hegedüs* Sándor miniszterek, gróf *Fesztetich* Mária udvarhölgy, báró *Hornig* Károly és *Bende* Imre püspökök, gróf *Károlyi* István, *Rakovszky* István az állami számvevőszék elnöke, *Takács* Menyhért jászói és *Kuncz* Imre csornai prépostok, *Fenyvessy* Ferencz veszprémi főispán és mások.

Küldöttségileg tisztelegtek az esztergomi udvari papság élén dr. *Kohl* Medárd püspökkel, a központi papnevelő-intézet elöljárósága *Várossy* Gyula kormányzó és *Krizsán* Mihály pápai kamarás igazgató vezetésével, a tudományegyetem theológiai kara élén *Demkó* György és *Breznay* Béla dékánokkal, dr. *Várady* Árpád apátkanonok miniszteri osztálytanácsos és *Kollányi* Ferencz muzeumi őr, a Szent István-társulat *Kisfaludy* Á. Béla prorektor, elnök és *Kaposy* József igazgató vezetésével, a budapesti kerületi papság élén *Kanovics* Béla Mór kerületi esperessel, az országos Pázmány-egyesület dr. *Margalits* Ede egyetemi tanár, elnök vezetésével, a szent Imre-egyesület élén *Glattfelder* Gyula elnökkel.

Az esztergomi papság *Boltizár* József püspök, érseki helynök vezetésével október 30-án fog a herczegprimásnál tisztelegni.

A primás a föntebb elsoroltakon kivül a tegnapi napon az ország minden részéből ezrekre rugó üdvözlő levelet és táviratot kapott.

A budapesti ujságirók egyesülete Vaszary Kolos herczegprimás és *Császka* György kalocsai érsek jubileuma alkalmából üdvözlő feliratokat intézett a főpapokhoz, a kiket alapitó tagjai közé sorol. Az üdvözlő feliratot küldöttség élén *Cziklay* Lajos alelnök vasárnap délben nyujtotta át a főpapoknak, a kik azt nagy örömmel fogadták.

— **A király itthon.** A király vasárnap reggel *Ferdinánd* toscanai nagyherczeggel, *Lipót* bajor herczeggel, *Gizella* herczegnővel, *József Ágost* főherczeg és *Auguszta* főherczegnővel a gödöllői udvari kápolnában misét hallgatott, melyet dr. *Pruzsinszky* apátplébános a besnyői barátok segédletével celebrált. A király vasárnap egész nap lakosztályában maradt, a hol államügyekkel foglalkozott. *Lipót* bajor herczeg, *József Ágost* főherczeg és a király kisérete azután Kerepesen vadásztak. *Ferdinánd* toscanai nagyherczeg ma reggel hét órakor utazott haza Salzburgba. — A király ma reggel 6 óra 5 perczkor Gödöllőről a fővárosba érkezett. Délben trónbeszéddel ünnepélyesen megnyitja az országgyülést. Délután 2 óra 30 perczkor visszautazik Gödöllőre.

— *Császka érsek jubileuma.* Császka György kalocsai érsek a herczegprimással egyidejüleg tegnap ünnepelte érsekké való kinevezésének tizedik évfordulóját. Az érseket a tegnapi jubileum alkalmából főuri és papi körökből igen sokan üdvözölték. A tudományegyetem hittudományi kara, a Szent István-társulat, az orsz. Pázmány-egyesület és több más társulat küldöttségileg tisztelgett a jubilánsál az érseknek tárnok-utczai palotájában.

— **A külügyminiszter Párisban.** Gróf *Goluchowski* külügyminiszter vasárnap délelőtt Bécsből Párisba utazott, hogy jelen legyen apósa, *Murat* Joachim herczeg temetésén.

— **Királyi kitüntetések.** A király *Szepessy* István vallás- és közoktatásügyi minisztériumi számvevőségi igazgatónak, saját kérelmére történt nyugalmaztatása alkalmából, sok évi hü és buzgó szolgálata elismeréséül, III-ik osztályu vaskorona-rendet dijmentesen adományozta, *Cseike* Győző számvevőségi aligazgatót számvevőségi igazgatóvá kinevezte.

— **A német császár fiának utazása.** Konstantinápolyból táviratozzák, hogy *Adalbert* porosz herczeg vasárnap ugyanolyan ünnepségek között, a milyenekkel megérkezésekor fogadták, a *Charlotte* iskolahajóval Jaffába utazott.

— *Makkay Zsigmond és az ifjuság.* A budapesti székely egyetemi ifjuság és számos, a fővárosban lakó székely a napokban a kerepesi-ut 15. sz. alatt levő „Székely Otthon"-ban bankettet rendez Makkay Zsigmond, a székely képviselő tiszteletére.

— **A függetlenségi párt kegyelete.** Az országgyülési függetlenségi és 48-as párt mint minden évben, az idén is Mindszentek napján le fogja róni a kegyelet adóját a párt elhunyt nagyjai iránt. A párt koszorut helyez *Kossuth* Lajos, *Irányi* Dániel és *Helfy* Ignácz sirjára, legközelebbi értekezletén pedig ki fogja jelölni az egyes szónokokat, kik a sirkertben a gyászbeszédeket tartják.

— *Molnár Viktor kitüntetése.* A hivatalos lap tegnapi száma királyi kéziratot közöl, mely szerint a király *Molnár* Viktor miniszteri tanácsosi czimmel és jelleggel felruházott kultuszminiszteri osztálytanácsost miniszteri tanácsossá nevezte ki. Molnár Viktor nagy érdemei, a kiváló szolgálatok, melyeket a közoktatásügynek és általában a magyar kulturának tett, sokkal ismertebbek, sem hogy ehhez a kinevezéshez még különös kommentárokat kellene hozzáfüzni, — csak annyit, hogy a királyi kegy, mely Molnár Viktort most megtiszteli, bizonyára örvendetes viszhangot kelt az intelligens magyar társadalom minden rétegében. Ugyanez a királyi kézirat adja tudtul egyébként, hogy Molnár Viktor helyére dr. *Csorba* Ferencz osztálytanácsosi czimmel és jelleggel felruházott miniszteri titkárt nevezte ki osztálytanácsossá a király.

— **Szoborleleplezések.** Aradon dr. *Darányi* János volt humánus aradi főorvos szobrát a Baross-parkban vasárnap leplezték le. Az ünnepségnél *Mülek* Lajos és dr. *Vass* Sándor orvos beszéltek. — *Szombathelyt* a mérnök- és épitész-egylet vasárnap leplezte le alapitó elnökének, *Hollán* Ernőnek az emléktábláját. Budapestről ott voltak: *Czigler*, *Győri*, *Farkas* Kálmán müsz. tanácsosok, *Hittler* Kamil gyárigazgató, *Liptay* Sándor udv. tanácsos az akadémia képviseletében, *Landgraf* János és *Ney* Béla müszaki tanácsos. A megjelentek délelőtt 9 órakor koszorut helyeztek *Horváth* Boldizsár szobrára, majd a megyeház termében gyültek össze, s honnan kivonultak az emléktáblával megjelölt házhoz. Itt Czigler és Liptay beszéltek. *Brenner* Tóbiás ezután a város nevében átvette az emléktáblát, a szombathelyi dalosegylet elénekelte a himnuszt. Délben 100 teritékes banket volt.

— **A telefonhálózat uj palotája.** A nagymező-utcza és hajós-utcza egyesitett négy telkén épül a távbeszélő központ uj palotája. A hatalmas épületnek egyenünnepét szombaton délután tartották *Szabó* Béla főigazgató, *Kiss* József igazgató, *Balla* Pál müszaki tanácsos, *Ratkovszky* Ödön főmérnök, *Balázs* Jenő müépitész, *Heggyi* épitőmester és *Szegfi* Mátyás titkár jelenlétében. A bizottság megtekintette az összes helyiségeket, a melynek legtágasabbja a körülbelül száz méter hosszu nagyterem. Az uj palota, a mely nyolczszáz ezer korona költséggel épül, a jövő esztendőnek junius hónapjában készül el és a kontinensen a maga nemében páratlan lesz.

— **Jókai a felesége vendégszerepléséről.** A költőfejedelem bájos feleségének müvészi körutja elé a legnagyobb érdeklődéssel néznek az egész országban. Most megszólal maga Jókai és egy ragyogó ékességgel megirt levélben elmondja a véleményét ifju felesége közeli föllépéseiről. A levél, a melyet Márkus Józsefhez, a Budapesti Napló munkatársához intézett, igy szól:

Tisztelt Barátom!

Legutóbb nálam tett becses látogatása alkalmával szóba kerülvén kedves Nőmnek tervezett vendégszereplési körutja, Ön e felől az én nézeteimet kivánta megismerni. Megigértem, hogy ezeket meg fogom Önnek irni.

Mikor én ezelőtt két évvel Nagy Bellát nőül vettem, akkor ő már mint müvésznő volt ismeretes a világ előtt. Müvészi tehetségének értékéről nekem, mint férjnek, itélnem nem lehet: itélt arról, számos föllépései alkalmával a biráló sajtó, a nagyközönség s maga a müvész társaság. S erzőése is volt egy előkelő fővárosi szinháznál, a miről házasságunk alkalmából lemondott. Én érettem hozta ezt az áldozatot s én tudom, hogy mennyit ért ez az áldozat. Egy egész tündérvilágot adott oda cserébe az én kis otthonomért.

Lehet azt a tündérvilágot valaha elfelejteni?

Saját lelki világomba nézek e kérdésnél. Ha én nekem a sors egyszerre fényes rangot, magas hivatást rendelne, mely kényszeritene rá, hogy letegyem az iró-tollat, lemondjak a költészet világáról, engem semmi dicsőség, semmi fényes siker nem kárpótolna azért, a mit elvesztettem: a lelkem visszasirna az én édes iróasztalom mellé. Pedig én már dobzódtam a Hipócréne isteni forrásában, hát az, a ki még csak egy virágkehelynyit szürcsölt belőle, el tudja-e annak a szomját valaha felejteni? A kinek a homlokát a Muzsa csókja érinté, elfelejtheti-e valaha annak a tulföldi édességét?

Engem folyton szorongat ez az önvád: Én egy világot romboltam le a nőm körül, a magam önző boldogságáért.

Ha magát e fényes világot nem adhatom neki vissza, legalább annak a délibábját hadd hozzam eléje.

Hiszen nem lépek elé nagy követelésekkel, nem erőszakolok helyet az én csillagomnak, álló helyet az uj asteroidok között; csak azt kivánom, hogy mint a Plejádok egyike, végig huzhassa tüzutját az égen.

Nőmnek tervezett vendégszereplési körutja az én lelkem benső kivánságára lett megindítva. — Mások a hegyek és tengerek mélyéből teremtik elő szeretteik számára a drága kienódiumokat, én az égből akarom azokat kedvesem számára lehozni.

Elmondtam Ön előtt a nézeteimet őszintén és igazán, remélve Öntől azoknak elismerését.

Őszinte baráti tisztelettel maradok
Budapesten, 1901. október 24.

igaz hive
Dr. Jókai Mór.

— **Beteg főur.** Gróf *Széchenyi* Pál volt kereskedelmi miniszter néhány nap előtt sulyosan megbetegedett, ugy, hogy állapota vasárnap reggelre annyira aggasztóvá vált, hogy orvosai: *Müller* Kálmán min. tanácsos, *Herczel* tanár és dr. *Kelemen* sürgős mütéti beavatkozást tartottak szükségesnek. A mentők vasárnap délután a beteget átszállitották a fasori szanatóriumba, hol *Herczel* tanár a mütétet rögtön végre is hajtotta, mely alkalommal kitünt, hogy több helyen üszkösödés áll fenn. A sikeres mütét daczára a beteg állapota igen sulyos.

— *Merényléthir a perzsa sah ellen.* *Bombayból* táviratozzák, hogy az odaérkezett hirek *megerősitik* a perzsa sah elleni összeesküvés hirét és azt mondják, hogy a főczinkosokat Kudsánba vitték, a hol élethosszig tartó börtönre itélik őket. Hir szerint egy tekintélyes gazdag bevándoroltat ruhátlanul és vasra verve kisértek végig Teherán utczáin. Az összeesküvők a lakosság támogatására számitottak, mert a nép körében nagy elégedetlenséget szült a sahnak az a terve, hogy egy mesedi zarándokut és egy ujabb európai ut céljaira kölcsönt vesz fel.

— **A belvárosi függetlenségi párt lakomája.** A belvárosi függetlenségi párt képviselőjelöltje, *Madarász* József tiszteletére október 31-én, este, a Sas-körben lakomát rendez. Az erre vonatkozó lelkes felhivás igy hangzik:

«A most lefolyt képviselőválasztásból a belváros független polgársága derekasan kivette a maga részét. Abban a szellemi forradalomban, mely egy korhadt rendszernek annyi régi törzsét döntötte meg országszerte — a belváros előljárt a függetlenségi eszme uj és erős hajtásánál. Nem agitáltunk; jelöltünket sem láttuk, szavát nem hallottuk és mégis 643-an egyesültünk egy eszme körül és tiltakoztunk a tényleges politikai, társadalmi és gazdasági rend ellen. Megbuktunk; ámde az erkölcsi győzelem a miénk és bukásunk egy szebb jövő záloga. A mag, a mit elvetettünk, nem vész el; mert száz és száz polgártársunk zárta azt kebelébe s fogja törhetlen munkával, kitartással és lelkesedéssel a haza javára életre is kelteni! Az a szellemi kötelék, a mit a mostani választás a közös érzés és politikai hitvallás terén közöttünk megteremtett, megfogadjuk! nem fog meglazulni. Fentartani fogjuk, ápolni fogjuk, erősiteni fogjuk a barátság és szolidaritás érzetével is, hogy törhetlen bástyát emeljünk a belvárosban is Magyarország függetlenségének. Elsőben is azonban egy kötelességet kell teljesitenünk. Még meg kell köszönnünk *Madarász* apónak azt, hogy az ő nevével mehettünk a küzdelembe. Szemtől-szembe akarjuk látni volt jelöltünket s viszont látni akarjuk polgártársainkat, a kikkel csak az urnánál találkoztunk. E czélra f. é. október hó 31-én este nyolcz órakor a «Saskör» földszint disztermében (Irányi-utcza 17.) barátságos vacsorát rendezünk, melyre ezennel tisztelettel meghivjuk. A viszontlátásra tehát! *Éljen Madarász József! Éljen a független Magyarország!*»

— **Öngyilkos lelkész.** Sátoralja-Ujhelyről táviratozzák, hogy *Hacskajló* György gör. katn. segédlelkész, a kit a mult héten állásától felfüggesztettek, elkeseredésében a robogó vonat elé vetette magát. A kerekek szétdarabolták.

— **Miss Stone.** Konstantinápolyból táviratozzák, hogy a legujabb hirek szerint miss Ellen *Stone* és kisérője, *Zilka* lelkész neje egészen jól vannak.

— **Abdurhaman emir.** A nem rég elhunyt afganisztáni emirről egy londoni folyóirat érdekes dolgokat közöl Rudyard *Kipling* tollából. Egyizben elment egy asszony az emirhez, hogy el akar válni az urától, mert az megkopaszodott. Az emir azt tanácsolta neki, hogy öntse le az ura kopasz fejét tejjel s azután nyalja le a tejet róla, a haja ismét ki fog nőni. Az asszony lefőzve távozott az udvar gunykaczaja között. Más alkalommal az őrség egy erős testalkatu reszkető, összevert embert hurczolt az emir szine elé. A koldus 3 rupiát lopott.

— Miért loptál? — kérdi tőle az emir.

— Mert szegény vagyok és éheztem. Senki sem segitett rajtam.

— Miért nem dolgozol?

— Nem kaptam munkát, oh! uram, a szegények pártfogója!

— Hazudsz! — rivalt rá az emir. Te loptál, mert iszákos és lusta vagy! Nem akarsz dolgozni!

A vádlott lesütötte szemeit és hallgatott.

— Mindenki kap munkát, aki akar dolgozni s minden ember megszerezheti a mindennapi kenyerét. Én tudom azt, mert én is voltam hasonló helyzetben, de nem a magam hibája folytán, hanem a sors mostohasága miatt.

Aztán elbeszélte, hogy fiatal korában mennyi nélkülözéseken ment keresztül és mennyit koplalt, mig becsületes munkájával fölvitte az isten a dolgát. Végül a vádlotthoz fordult:

— Most pedig okulj ebből, eredj, dolgozzál és légy becsületes. Téged is megsegit az isten.

A tolvajt szabadon bocsátották.

— **Egy férjgyilkos asszony halálraitéltetése.** A párisi esküdtszék nemrég öt évi fegyházra itélt egy *Gröfinger* nevü asszonyt, a ki férjét meggyilkolta. Az itéletet formahiba miatt megsemmisitették és az ügyet uj tárgyalás czéljából a versaillesi esküdtszék elé utasitották. Ez szombaton döntött az ügyben és a férjgyilkos asszonyt halálra itélte.

— **Népgyülés a lazaristák ellen.** A IX. kerületi munkások igen népes gyülést tartottak tegnap este 8 órakor a Tompa-utcza 32. szám alatt a lazaristák tervezett betelepitése ellen. A gyülés napirendje volt: «A fővárosi klikkek és az elajándékozott 100.000 korona.» Miután *Lakatos* Józsefet elnöknek megválasztották, *Pelczéder* Ágost erősen megtámadja hosszabb beszédben a fővárosi tanácsot és az uralkodó klikkeket. Néhány klikkfőnök szemérmetlenül kizsákmányolja a főváros lakosságát. A mig százezrek nyomorognak, addig a klikk főnökök és pártfogoltjaik meggazdagodnak. Minden vállalkozást ők kapnak meg s ha egyik vállalat netán alul ütne ki, a főváros elengedi a bért, mig a munkások utolsó párnáját is ólveszik adó fejébe. Miután ezen szemérmetlen gazdálkodás folytán a munkásság elégületlensége mindig nagyobb lesz, nem a klikk gazdálkodást szünteti be, nem adnak a népnek befolyást a város ügyeinek vezetésére, hanem betelepitenek szerzeteseket, hogy a IX ik kerület munkásait elbutitsák, s a tulvilági boldogság hangoztatása által, nyomorával elégedetté tegyék. A főváros munkássága eléggé érett ahhoz, hogy az ily ostoba kisérletek sikertelenek maradjanak. A tanács kidob 100.000 koronát, de nem fogja elérni, a mit akar. A mig a nyomor elégületlenségre tanitja a munkásokat, addig nem sikerül ima által ezeket elégedettekké tenni. Tiltakozik az ellen, hogy a munkások fillereiből összegyült pénzt a szerzeteseknek ajándékozzák. Hosszasan foglalkozik a tervezett fővárosi vámemelésekkel s kijelenti, hogy a munkások teljes erejükből védekezni fognak ezen terv esetleges megvalósitása ellen. *Ditz* József a IX. kerületi munkások nevében kijelenti, hogy a lazaristák letelepedését a kerületben tőlük telhetőleg megakadályozzák. *Szőlősi* Imre hasonértelmü felszólalása után, a gyülés a határozati javaslatot elfogadta.

— **Ellopott kocsi.** *Csernák* Sándor Ferencz-tér 17. szám alatt lakó hentesmesternek tegnap este a Gray-tér 2. számu korcsma elől valaki ellopta a kocsiját lovastól. A kára 600 korona. A kocsitolvajt keresi a rendőrség.

— **A kocsitoló szerencsétlensége.** *Szokolai* István rákoscsabai 27 éves kocsitolót a kőbányai alsó pályaudvaron két kocsi ütközője összenyomta. Azonnal meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállitották.

— **Meghamisitott vegyeskereskedés.** *Weisz* Emil háztulajdonos feljelentésére a rendőrségen *Török* Miklós rendőrfogalmazó vezeti *Weisz* Ignácz vegyeskereskedő ellen a vizsgálatot, a ki a czukor- és kubakávés-dobozokba gipszet, a konyakos üvegekbe és a rumos palaczkokba eczetes vizet, a keményitős ládákba pedig papirost rakott. *Török* Miklós fogalmazó le is foglalta a bünjeleket képező meghamisitott árukat és *Weisz* Ignáczot kis is hallgatta az ügyre vonatkozólag, a ki beismerte, hogy tudta, hogy az áruk helyett értéktelen holmik vannak a dobozokban és üvegekben. Csak azzal védekezik, hogy ő is igy vette át az üzletet. Török fogalmazó az iratokat Weisz Ignácz vallomását képező jegyzőkönyvvel együtt áttette az ügyészséghez.

= **Álkulcsos tolvajok.** Tegnap délután álkulcscsal felnyitották *Danicsics* Ferencz vendéglős Bulcsu-utcza 9. szám alatti lakását s 600 koronát érő ékszert loptak el.

= **Késelő olaszok.** *Varasso* Vincze és *Lungini* Luczián olasz munkások tegnap éjszaka a dob-utczában összeszurkálták egymást. Lunginit a zsidó-kórházba szállitották.

= **Diszruhák** olcsón megrendelhetők és kikölcsönözhetők *Szegfy* férfiszabó üzletében Váczi-utcza 20. I. 1

= **Magyar Thomassalak.** 17—20% összphosphorsav, ebből ca. 80% czitromsavban oldható, 75% porfinom 80 kgramos ingyen zsákban legolcsóbban ajánl a *kartellen kivül álló Sátori-gyárak* központi irodája Budapest, IX., Dandár-utcza 25.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— *Válság a nemzeti zenedében.* Még a mi meglepetésekben gazdag zenei életünkben is páratlanul álló válság ütött ki tegnap a nemzeti zenedében az igazgatói állás betöltésének kérdése miatt. Az igazgató választása czéljából multkorra egybehivott választmányi ülés lefolyása már nem sok jót sejtetett. Az igazgatói állásra több jelölt közt *Hubay* Jenő volt gróf *Zichy* Géza elnök és az elnökség kiszemeltje. De a választmány nem ezen a nézeten volt a mult ülés alkalmával. Mielőtt azonban az ellentétek kiélesedtek volna, az elnökség befejezte a tanácskozást, és a határozathozatalt a következő — tegnapi választmányi ülésre halasztotta. Tegnap azután teljes erejével tört ki a válság. Gróf *Zichy* Géza ezuttal is *Hubay* Jenőt ajánlotta igazgatónak. De egymásután hangzottak el olyan felszólalások, melyek e jelölés ellen nyilatkoztak. Erre gróf Zichy Géza visszavonta ajánlatát, és a választmány magatartásából önmagára nézve azt a következményt vonta le, hogy *le kell mondania* az egyesület elnökségéről. Ezt rögtön ki is jelentette, és elhagyta az ülésтермet. A kinos jelenet után természetesen határozathozatal nélkül oszlottak el a választmány tagjai. A Nemzeti Zenede ezzel döntő jelentőségü válságba jutott, melynek lefolyása zenei és szinházi körökben óriási érdeklődést kelt. Hir szerint a választmány egy része *Gobbi* Alajost jelöli az igazgatóságra.

— **A várszinházban** tegnap este *Császár* Imre növendékei játszottak. A *Fourchamboult család*-bat mutatkoztak be, olyan egyöntetüséggel játszva el szerepeiket, a mely a betanitás buzgó munkáját sejteti, de nem válik előnyére a növendék egyéniségének kifejlődésére. Mintha a szinjátszás forradalma teljesen érintetlenül hagyta volna a szini-akadémiát: a növendékek annak az iskolának a szellemében játszottak, a mely ugyan csak óvatosan elkerül minden természetességet. A közös *drill* és a hamis irány nyügöző felszine alatt mégis tehetséget véltünk észrevenni *Gonda* Istvánban, a kiben határozottan legtöbb a talentum, *Sik* Rezsőben, *Pajor* Ferenczben, *Radványi* Idában és *Kondrat* Ilonában, a kiknek azonban, ha igy folytatják, majdan vajmi kevés okuk lesz hálával gondolni arra a tanitásra, mely szinészekké formálja őket.

— **A filharmóniai társaság** második hangversenyét november hó 6 án esti 7 és fél órakor rendezi a vigadó nagytermében *Kerer* István karnagy vezénylete mellett és *Burmester* Willy hegedümüvész közremüködésével. A müsor a következő: *Mendelssohn* Hebridák nyitánya, *Rékai* N. Surlje (első előadás), *Tsaikowsky* hegedüversenye és *Berlioz* Symphonie fantastique-ja. Tekintettel arra, hogy uj bérlők jelentkeznek, a választmány egy pótbérlet megnyitását határozta el a teljes bérletszámnak ¼-ad részében. Ezért a bérletjegyek, valamint az egyes hangversenyre szóló jegyek Méry Béla zenemükereskedésében (Andrássy-ut 12.) kaphatók. A pótbérlet november 3-án zárul.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

— **Péterfy Jenő siremléke.** *Péterfy* Jenő siremlékét, melyet barátainak és tisztelőinek kegyelete állitott az elhunyt iró porló hamvai fölé, a Kisfaludy-társaság a kerepesi-uti temetőben október 30-án délután 3 órakor leplezi le, s a kegyeletes ünnepélyre irodalmunk e korán elhunyt jelesének minden tisztelőjét szivesen látja.

— **Illésiász.** E czimen jelenik meg deczember havában Lakatos Andor és Vértes József humorisztikus diáképosza, mely 12 éneken át festi a diákok apró csepró bajait. Az eposz az «Iliás»-t parodizálja. A müvet *Lakos* Alfréd rajzai fogják diszitení, megrendelhető Lakatos Andornál, VII. Károly-körut 9. III. u. II/23. Előfizetési ára 2 korona. Bolti ára drágább lesz.

TANÜGY.

— **Jubiláló iskola.** Ötven esztendős fennállását ünnepli ez esztendőben a veszprémi alsófoku kereskedő tanoncziskola, mely alkalomból az intézet igazgató-tanára, *Szép* Lipót, ügyesen összeállitott jubiláris értesitőben ismerteti az iskola történetét. Még 1851-ben alakult az iskola, pár kereskedő kezdeményezésére, majd husz esztendővel később az akkor alakult, ottani kereskedelmi társulatnak pártfogásával. E két évtizeden át nemcsak német alapon volt szervezve, de a tanitás nyelve is német volt, különösen a Bach-korszakban, mely időben igen sok anyagi gonddal és politikai ellenszenvvel kellett megküzdenie. Ám azért nem hagyták azt elpusztulni lelkes fentartói, hogy benne a fejlődő kereskedő-nemzedék legalább némi szakképzettséget nyerjen. A 70-es években ujra lett szervezve, tanári karát megerősitették s a német nyelvet eltörölve, a kötelező magyar nyelvet hozták be. Ez időtől fogva mi sem állott fejlődésének utjában. A város, a kormány évi segélyben részesitették, összekapcsolták az állami felső kereskedelmi iskolával, s ezzel az alsófoku tanoncziskola ma már mintaszerüvé lett s buzgón teljesiti abbeli kötelességét, hogy benne müvelt, magyar kereskedőket neveljen a magyar hazának. Az iskola szervezése körül nagy érdeme van egyébként *Szép* Lipót igazgató-tanárnak, ki maga is már majd egy emberöltő óta vezeti az intézetet.

— **Egy tanitó jubileuma.** A liptó-szent miklósi izr. iskolaszék — mint egy távirat jelenti — legközelebb ünnepélyt rendez egyik tanitójának *Katz* Henriknek 25 éves jubileuma alkalmából. Katz e nemzetiségi vidéken nevezetes szolgálatokat tett a magyarositas ügyének. Mint az iskolának három éven át igazgatója, ő vezette be a magyar tannyelvet. A magyarositás körüli érdemeiért néhány év előtt gróf *Csáky* Albin akkori kultuszminiszter elismerő oklevéllel tüntette ki.

Egy pillanatig mozdulatlanul nézett az előtte álló arczképekre és aztán levelét zsebregyürve, kilépett a szobából.

— Ostoba história — mondta vállat vonva és egy czigarettára gyujtva, derült arczczal ment az öregek felé, hogy elbucsuzzék tőlük...

GORGYEJEV FOMA.

— OROSZ REGÉNY. — 32

Irta: GORJKIJ MAXIM.

— Nem, a viz hideg — felelt Svancseff, a ki nem birta ki a nézését.

— A mint tetszik! — Szasa vállat vont. — Pedig ideje volna már. Most ugyis elég viz van, ugy, hogy az ön teste nem ronthatja meg.

— Fuj, milyen szellemes! — sziszegett a fiatal ember elfordulva, és megvetően mondta: — Oroszországban még a kokottok is gorombák.

A szomszédjához beszélt, de az csak részeg mosolylyal válaszolt. Uhtiscsev is részeg volt. Hülyén nézett hölgye szemébe, valamit mormogott, és nem hallott semmit. A madárarczu hölgy bonbonokat szopogatott és szorosan az orra alatt tartotta a skatulyát. Pavlinyka a tutaj széléhez ment, és ott megállva narancshéjat dobált a vizbe.

— Soha életemben még ilyen esztelen kirándulason, ilyen társaságban nem voltam — panaszkodott Svancseff szomszédjának. Foma mosolyogva nézte és örült, hogy ez a nyavalyás, csunya ember unatkozik, és hogy Szasa megsértette őt. Gyöngéden és helyeslően nézett barátnőjére. Tetszett neki, hogy mindenkivel olyan egyenesen beszél és olyan büszkén viselkedik, mint valami rangbéli hölgy.

A paraszt leült Szasa lábai elé, átkarolta térdét, és Szasára nézve komolyan figyelt.

— Föl kell emelned a hangodat, ha én mélyen éneklek, érted?

— Igen. de még egyet nem értek. . . . Téstess azonban elém egy pohár bort, akkor megjön a bátorságom.

— Foma, tölts neki egy pohárral.

Mikor a paraszt ivott és jóizüen harákolva nyalta ajkait igy szólt: „Most már majd megy", Szasa összehuzta szemöldökét és kiadta a jelszót:

— Kezdd el!

A paraszt elhuzta száját, fölnézett rá és magas tenór-hangon kezdte:

Nem tudok inni és nem tudok enni...

Szasa egész testében összerezzent és mélységes vágytól reszketve zokogta:

A lélek nem birja a bort!

A paraszt édesen mosolygott, csóválta a fejét és magas hangok reszkető hullámával töltötte meg a levegőt:

Oh jaj! El kell hagynom véreim. . . .

És Szasa reszketve sóhajtott és jajgatott:

Oh jaj! El kell innen mennem!

A két hang félelmesen és zokogva áradt szét az est csöndjében és hüvösségében, és köröskörül minden mintha jobb és melegebb lett volna ettől; mintha minden a részvét szomoru mosolyával nézné az ember fájdalmát, a kit valami homályos erő a családi fészekből a távolba vonz, a hol sulyos munka és megalázás vár reá. Mintha nem is hang, mintha nem is dal volna, hanem az emberi sziv forró könyei, a melyek e panaszban omolva elárasztották a mindenséget. Végtelen vágy és szenvedés, a test és lélek sebei, a miket az élet harcza ütött rajtuk, a szükség vas keze ejtette szurások égető fájdalma — minden benne volt ezekben az egyszerü, csöndes szavakban, és kimondhatatlanul szenvedő hangokban emelkedett a távoli, magas ég felé, a mely senkinek és semmire nem ad visszhangot.

Foma hátrahuzódott az éneklőktől és szinte félelemmel nézte őket. A dal forró folyamként hatolt lelkébe, és a benne lévő bubánat vad ereje fájdalmasan szoritotta össze szivét. Ugy érezte, hogy könyek patakzanak keblében, torkát fojtogatta valami, arcza voaglott. Mintegy ködben látta Szasa fekete, mozdulatlan, sötéten lobogó szemét, a mely óriásinak látszott és mind nagyobb lett. És ugy érezte, hogy nem két ember dalol, hanem énekel, zokog, reszket és remeg köröskörül minden a fájdalom gyötrelmeiben, vadon rohanva valamerre a forró könyek árjával, és mintha minden élő összeomlana a kétségbeesés fojtó ölelésében. Ő maga is vele énekel mindennel, az emberekkel, a folyóval, a távoli parttal, a honnan nehéz sóhajtások hatolnak ide és egybeolvadnak a dallal.

Most letérdel a paraszt, Szasához emeli szemét, az meg lehajol hozzá, és kezük, fejük ütemben himbálózik. Mindketten szavak nélkül énekelnek, csak hangokkal, és Foma még mindig nem képes elhinni, hogy csak hangok azok, a mik ilyen megrázó hatalommal árasztják el a levegőt sóhajtással és zokogással.

Mikor vége volt a dalnak, izgatottságtól remegve, könyáztatta arczczal, szomoruan mosolyogva nézte Szasát és a parasztot.

— Megragadott? — kérdezte Szasa. Sápadt volt a fáradtságtól, nehezen és sebesen lélegzett. Foma ránézett a parasztra. Az izzadt homlokát törölgette és oly bámuló szemmel nézett körül, mint a ki nem érti, mi történt.

Csend volt. Senki sem mozdult, hallgattak.

— Oh, istenem — sóhajtott Foma és fölkelt.

— Ah, Szasa! Te, paraszt?! Ki vagy! — Majdnem kiabált.

— Én a Styepán vagyok — szólt a paraszt zavarodottan mosolyogva és fölkelt. — Én vagyok a Styepán . . . ki más is lehetnék?

— Hogy tudsz énekelni! Ah! — kiáltott Foma csodálkozva és izgatottan topogott lábaival.

— Haj, haj, nagyságos uram! — sóhajtott a paraszt és halkan, meggyőződéssel szólt: — Ha a bánat ösztönzi, az ökör is ugy énekel, mint a fülemile . . . De hogy a nagysága miért énekel ugy, azt csak az isten tudja . . . és egész erejéből énekel . . . ugy, mintha mindjárt lefeküdne és meghalna fájdalmában! Ilyen egy uri asszonyság!

— Nagyon jól énekeltetek! — szólt Uhtiscsev részeg hangon.

— De az ördög tudja, mi ez! — kiáltott hirtelen izgatottan Szvancseff, majdnem sirva és felugrott: — Kirándulásra jöttem, hogy majd mulatok és itt gyászmisét tartanak nekem! . . . Ostobaság! Nem maradok tovább! . . . Megyek!

— Jean! Veled megyek, én is unatkozom, — jelentette ki a pofaszakállas ur.

— Vassza! — kiáltott Szvancseff a hölgyének. — Öltözz!

— Igen, ideje, hogy induljunk, — szólt a vöröshaju hölgy nyugodtan Uhtiscsevhez. — Hideg van és nemsokára sötét is lesz.

— Styepán, rakj mindent össze! — vezényelt Vassza.

Általános mozgás keletkezett, mindenki beszélt. Foma értelmetlenül nézte őket és reszketett. Az emberek ingadozva, halványan és fáradtan járkáltak a tutajon és ostoba, érthetetlen dolgokat beszéltek. Szasa teketória nélkül lökdöste őket, ha utjába akadtak, mialatt holmiját keresgélte.

— Styepán! A kocsikat!

— És én . . . én még konyakot iszom . . . ki akar még konyakot inni velem? — dadogott a pofaszakálas ur részegen, kezében tartva az üveget.

Vassza sállal burkolta körül Szvancseff nyakát. Az elégületlenül összeránczolt homlokkal és szeszélyesen fölvetve ajkát állott a leány előtt és térdei meg-megcsuklottak. Foma utálta ezt a látványt és átment a másik tutajra. Csodálkozott, hogy ezek az emberek ugy viselkedtek, mintha nem is hallották volna a dalt. Az élt még a lelkében és nyugtalan vágyat keltett benne, hogy tegyen, hogy mondjon valamit. De nem volt senkije, a kivel beszélhetett volna.

A nap már lement és a távolt kék köd burkolta be. Foma arra nézett és megfordult. Nem akart ezekkel az emberekkel bemenni a városba, de itt künn sem maradt volna velük. Még mindig ide-oda botorkáltak a tutajon, inogva és összefüggés nélküli szavakat mormolva. Az asszonyok józanabbak voltak, mint a férfiak, csak a vöröshaju volt sokáig képtelen arra, hogy fölkeljen a padról. Mikor végre sikerült, igy szólt:

— No, én is berugtam.

Foma leült egy fatörzsre, kezébe vette a fejszét, melylyel a paraszt a tüzre való fát apritotta és játszani kezdett vele, feldobálva a magasba és ismét elkapva a nyelénél.

— Ah, istenem, milyen ostobaság! — hallatszott Szvancseff nyafogó hangja.

Foma érezte, hogy gyülöli, — őt és mindannyit . . . kivéve Szasát, a ki iránt határozatlan érzés élt benne: a csodálat és az aggodalom, hogy valami borzasztót és rémeset fog csinálni.

— Marha! — kiáltott sipitva Szvancseff és Foma azt vette észre, hogy mellbe löki a parasztot, a ki erre leveszi a sapkáját és elkotródik.

— Tökfilkó! — orditott Szvancseff és utána menve felé vágott.

Foma felugrott és fenyegetően kiáltott:

— Te! Hozzá ne szólj!

— Miért? — fordult meg Szvancseff.

— Styepán, gyere ide! — kiáltott Foma.

(Folytatása következik.)

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Kórházi szállitások.** A székesfővárosi közkórházak részére szükséges ágy- és ruhaneműek szállitása iránt kötött szerződés az év végével lejár. A tanács, a kórházi bizottság javaslatára, abban állapodott meg, hogy a szerződésnek három évre való meghosszabbitása iránt tesz a közgyülésnek javaslatot, de ugy, hogy a szállitó az eddigieknél finomabb és ujabb szabásu fehérneműeket köteles adni.

— **A jótékony-egyesületekről.** *Károlyi* Alajos grófné és társai, a székesfővárosi jótékonysági egyesületek vezetőinek nevében kérvényt nyujtottak be a belügyminiszterhez az iránt, hogy a *jótékony-egyesület* ezimet csak a valóban társadalmi jótékonyságot müvelő egyesületek használhassák, nem pedig a kiházasitó-, temetkező-, betegsegélyző-egyesületek is, a melyek csakis a tagjaik ügyét szolgálják. A belügyminiszter most leiratilag tudatja a főváros hatóságával, hogy a kérelem érdeme teljesedésbe megy, azzal, hogy a kibocsátott rendelete szerint a kifogasolt egyesületek ezentul csakis szövetkezeti alapon, törvényszéki czégjegyzés mellett alakulhatnak s addig is, a mig az ezeket szintén szabályozó biztositási törvényjavaslat törvényerőre emelkedik, a belügyminiszter legközelebb ki fog bocsátani ezeknek az ügyviteléről, pénzkezeléséről és ellenőrzéséről részletes körrendeletet, a mely meg fogja gátolni, hogy ezek az egyesületek esetleg a jótékony egyesületek rovására visszaéléseket kövessenek el.

Kamermayer Károly siremléke.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

Vasárnap délelőtt leplezték le a kerepesi-uti temetőben *Kamermayer* Károlynak, Budapest székes főváros egykori polgármesterének a siremlékét előkelő közönség jelenlétében. Ott voltak: *Márkus* József főpolgármester, *Rózsavölgyi* Gyula és *Matuska* Alajos alpolgármesterek, csaknem valamennyi tanácsos és elöljáró s igen sokan a tisztviselők közül. Kivonultak a József-fiuárvaház növendékei, a tanitók vezetése mellett. Megjelentek az ünnepiességen a család tagjain kivül: *Berzeviczy* Albert, *Morzsányi* Károly orsz. képviselők, *Czobor* Béla egyetemi tanár, *Kléh* István, *Erlich* G. Gusztáv, *Országh* Sándor, *Hüvös* József, *Kurcz* Vilmos, *Szalai* Mihály és több más bizottsági tag. Az ünnepélyességet a budai dalegyesület nyitotta meg énekkel s aztán *Halmos* János polgármester lépett a leleplezendő emlékmühöz és lendületes beszédben dicsőitette az egyesitett főváros első polgármesterének felejthetetlen érdemeit.

— Mi — ugymond — a kik, mint kortársai vele együtt müködtünk, tudjuk, hogy elméjének minden gondolata, nemes szivének minden dobbanása a székes fővárosnak volt szentelve, a melyen lelkének egész hevével csüggött, a melynek emelésén és felvirágozásán ernyedetlenül munkálkodott — tudjuk, hogy a székes főváros emelkedése és fejlődése — polgárságának gyarapodása és jólléte okozott neki legtöbb örömet, képezte az ő büszkeségét, ellenben bajain ő szomorkodott legjobban; tudjuk, hogy polgártársainak hü tanácsadója és gyámolitója, tisztviselőtársainak pedig valóságos atyja volt.

A székes főváros és ennek polgársága iránt szivében táplált meleg érdeklődésénél és szereteténél nagyobb talán csak lángoló hazaszeretete volt, mert néhai *Kamermayer* Károly szivben és lélekben, minden izében igaz magyar lelkes hazafi volt; müködésének egész ideje alatt lankadatlanul azon fáradozott, hogy Budapest Magyarországnak magyar fővárosa legyen, ezért küzdött minden időben, minden alkalommal, mindenkivel szemben szóval és tettel és küzdelmének fényes sikere is volt.

Ezen siremlék, melyről jóságos arcza felénk tekint, hirdesse a későbbi nemzedékeknek az egyesitett főváros első polgármesterének elévülhetetlen és gazdag érdemeit, tegyen tanubizonyságot azon tiszteletről, szeretetről és háláról, melylyel a székes főváros polgársága néhai *Kamermayer* Károly emléke iránt viseltetik. Mi székes fővárosi polgárok pedig tegyünk ezen siremléknél erős fogadalmat arra, hogy az alatta porladozó nemes férfiu adott példáján felbuzdulva, odaadással és szeretettel fogunk munkálkodni a székes főváros emelésén és felvirágzásán. Legyen áldott az ő emléke!

A polgármester intésére lehullott a lepel az emlékműről és *Halmos* polgármester pompás koszorut tett le a siremlék talapzatára. A közönség sokáig nézegette a pompás emlékművet, a mely *Donáth* Gyula szobrászművészetét dicséri. Általában nagy elismeréssel szóltak a siremlékről, a mely a kerepesi-uti temető egyik legszebb disze. A márvány-siremlék magas talapzaton ábrázolja Kamermayer mellszobrát. Az alsó lépcsők egyikén Budapest géniusza ül, magasztosan szép arczával a távolba tekintve. A bronzba öntött géniusz a főváros évkönyveit tartja a balkezében s a könyv lapjain föl vannak irva a volt polgármester kimagasló érdemei.

Az ünnepiesség befejezte után a budai dalegyesület a *Himnuszt* énekelte el.

EGÉSZSÉGÜGY.

)(**Uj tiszti orvosok.** A tiszti orvosi vizsgák országos bizottsága által Budapesten ez évi október hó 7-től 17-ig tartott vizsgálatokon a következő orvosok képesittettek: Kitünően képesittetett: *Gobi* Gyula magánorvos, Budapesten. Képesittetett: Aáron Sándor körorvos, Nagy-Károly, Balázs Emil magánorvos Budapest, Benkő Mór körorvos Nógrádkálló, Bocskay István körorvos Szinevér, Csurgó Jenő kórházi alorvos Kaposvár, Fischer Agoston kórházi másodorvos Budapest, Glückstahl Andor magánorvos Budapest, Günther József körorvos Dunaszekcső, Heinermann Alajos kórházi segédorvos Budapest, Kolczonay István klinikai gyakornok Budapest, Korbuly Dezső községi orvos Mócsa, Mauritz Géza magánorvos Budapest, Nádor Henrik kórházi osztályorvos Máramarossziget, Pain Antal magánorvos Budapest, Rácz István klinikai gyakornok Budapest, Schossberger Sándor magánorvos Ujvidék, Sidlauer Jenő kórházi gyakornok Budapest, Skrilecz Mihály mütőnövendék Budapest, Tempel Ferencz magánorvos Budapest, Tischler Manó klinikai gyakornok Budapest, Vincze Jenő községi orvos Csány, Vragassy Lipót klinikai gyakornok Budapest, Wachsler Ede trachomaorvos Ószivácz, Wolheimer J Gerzson magánorvos Zombor.

)(**A közegészségügyi tanácsból.** A belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbizott m. kir. miniszterelnök dr. *Hintz* Henrik Sáros vármegyei tb. főorvos és bártfai fürdőorvost, dr. *Árkövy* József, a budapesti tud. egyetemen a fogászat nyilvános rendkivüli tanárát, dr. *Kállay* Rudolf Szabolcs vármegyei tb. főorvos és a nyiregyházai vm. közkórház igazgató-főorvosát, végül dr. *Krassovetz* Ignácz Zala vármegyei tb. főorvos és csáktornyai jár. orvost az orsz. közegészségügyi tanács rendkivüli tagjaivá további hat évre ujból kinevezte.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A Szent István-társulat** igazgató választmánya október havi ülését tekintettel arra, hogy a katholikus körök és ezzel kapcsolatban több katholikus egyesület gyülése november hó 4—7-ike között lesz, november 7-ére halasztotta el. Az ülés délután 4 órakor kezdődik.

— **A budapesti V. kerületi polgári kör** helyiségét a nádor-utcza 31. szám alá tette át. Az uj helyiség diszes és kényelmes berendezésével elkészült és a kört tengap vasárnap megnyitották.

SPORT.

— **A budapesti sportklub** ez évi november 3-án (vasárnap) délután 2 órakor a budapesti egyetemi athletikai klub versenypályáján athletikai versenyeket rendez, melyeknek programmja a következő: I. 100 yardos sikfutás 1 diszitett ezüst érem. II. Sulydobás 1 ezüst érem. III. 1 angol mértföldes gyaloglás 1 diszitett ezüst érem. IV. 402¹/₄ méteres sikfutás 1 diszitett ezüst érem. V. Magasugrás (egyl. zárt) 1 ezüst érem. VI. 2 angol mértföldes sikfutás (handicap) 1 ezüst érem. VII. Távugrás (handicap) 1 ezüst érem. VIII. 220 yardos handicap sikfutás. 1 ezüst érem.

Bécsi lóversenyek.

(VIII. nap, okt. 27-én.)

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

A bécsi októberi meetingnek ma volt az utolsó napja és ezzel a Freudenau kapui is bezáródnának, de a bécsi jockey-klub a szokásos pótmeeting kiirásával gondoskodott, hogy a sportsmanok igényei még néhány napig kielégitést nyerjenek. A mai napon került eldöntésre a versenyszezón utolsó nagy versenye, a Henckel-emlékverseny. Ez a 20.000 koronás dij igen alkalmas a jó klasszisu kétévesek állóképességének kipróbálására, mert a verseny távolsága 1600 méter.

Mint minden évben, ugy az idén is több első klaszszisu kétéves küzdött a szép dijért. A verseny kimenetele ujabb diadalát jelenti az amerikai trainingnek. Győztes lett ugyanis az amerikai Dwyer által trainirozott *Nesze*, melyet istállója mindig nagyra tartott, annak idején Badenre is benevezte, de mindeddig nem felelt meg a várakozásoknak. Most végre kárpótolta gazdáját a sok csalódásért. A verseny igen szép lefolyásu volt, a négy elsőnek helyezett ló mindvégig frontban volt és alig egy hossznyi távolság választotta el a négy lovat. A favorit, *Babám*, egy pillanatig sem volt versenyben. Nesze győzelme meglepetés volt; és a fogadásokban meglehetősen el volt hanyagolva.

A nap többi futama közül csak a kétéves nyeretlenek versenyében, zárversenyben győzött a favorit, a többi futamban elhanyagolt lovak győztek.

A részletes eredmény a következő:

I. *Kétéves nyeretlenek versenye* 2000 k. 1300 m.
1. Trauttmansdorff *Belle alliance* 54¹/₂ lov. Barker
2. Br. Springer G. pk. *Galette* 54¹/₂ kg. » Gray
3. Schindler L. stpm. *Silvio* 56 kg. » Gilchrist
0. Herzog M. pm. Saver 56 kg. » Prudames
0. Gr. Degenfeld I. sk. Kelengye 54 kg. » Bonta
0. Dreher A. pm. Hajdu 56 kg. » Cleminson
0. Egyedi L. sm. Rumbold 56 kg. » Morgan
0. Gr. Henckel A. pk. Siastai 54¹/₂ kg. » Wilton
Biztosan nyakhosszal 1-ső, három hosszal harmadik. — *Tot.* 10:26. Helyre: 50:73, 101, 149.

II. *Handicap.* 2000 k. Táv. 2000 m.
1. Szászbereki mén. *San Jago* 54¹/₂ kg. lov. Bulford
2. Gr. Henckel A. 5é sm. *Ronny* 64 kg. » Prudames
3. Br. Springer G. stpm. *Florestan* 65 kg. » Gray
0. Dreher A. 3é sm. Retour 65 kg. » Cleminson
0. Br. Üchtritz Zs. Kozmaöccse 60¹/₂ kg. » Taral
0. Geist G. 3é sm. Igricz 60 kg. » Barker
0. Mr. Blondine 3é pm. Busento 59 kg. » Adams
Bizt. 1 h. 1-ső, 3 h. 3 dik. — *Tot.*: 10:67, helyre 50:102, 92, 111.

III. *Eladóverseny.* 4000 k. 1300 m.
1. Mauthner 5é pher. *Sarkantyu* 54¹/₂ lov. Adams
2. Rheina-Wolbeck *Allerweil fidel* 54¹/₂ » Gray
3. Gr. Degenfeld 3é pk. *Aranyeső* 54¹/₂ » Bonta
0. Rohonczy G. 3é sk. Hamamelis 53 » Morgan
0. Braganzai herczeg 3é stpk. Takaros 56 » Prudames
0. Schossberger 3é pm. Hippokrates 56¹/₂ » Huxtable
0. Mr. Silton 4é sm. Gandi 56 kg. » Gilchrist
0. Gróf Trauttmannsdorff 6é Áldomás 56 » Barker
0. Báró Üchtritz 5é sk. Caryseis 54¹/₂ » Taral
0. Mr. Wood 2é pher. Ariman 39¹/₂ kg. » Rothfus
Küzdelem után félhosszal 1-ső, harombosszal 3-ik. — *Tot.* 10:84. Helyre: 50:122, 135, 93.

IV. *Henckel emlékverseny.* 20.000 k. 1600 m.
1. Blaskovich E. pm. *Nesze* 52 kg. lov. Morgan
2. Dreher A. sk. *Kiss me* 54¹/₂ kg. » Southey
3. Dreher A. sm. *Ka Gall* 54¹/₂ kg. » Adams
0. Br. Springer G. pm. Original 54 kg. » Gray
0. Féltoronyi ménes Magyar Óvár 54 kg. » Barker
0. Gr. Festetics V. sm. Thamisond 52 kg. » Wilton
0. Capt. Gaston pm. Valois 54 kg. » Slack
0. Br. Harkányi J. pk. Babám 52¹/₂ kg. » Taral
0. Gr. Henckel A. pm. Capelmeister 52 kg » Prudames
0. Szemere M. pm. Baratore 52 kg. » Cleminson
Biztosan nyakhosszal 1-ső, fél hosszal 3 dik, fél hosszal 4-dik. — *Tot.*: 10:105, helyre: 50:127, 116, 108.

V. *Beaten-handicap.* 3000 k. 1000 m.
1. Péchy A. stpm. *Autocrat* 53 kg. lov. Taral
2. Brachfeld L. pk. *Gyopár* 51 kg. « Huxtable
3. Gr. Trautmannsdorff L sk. *Aixom* 51 « Gilchrist
0. Dreher A. sk. Ámras 49 kg. « Southey
0. Mautner V. pk. Helena 55¹/₂ kg. « Adams
0. Egyedi A. pk. Parsley 54 kg. « Slack
0. Miguel Braganca hg. Good Fortune 53 « Sands
0. Br. Üchtritz Zs. stpm. Darling 5¹/₂ kg. « Bulford
0. Br. Springer G. stpm. Oracle 51¹/₂ kg. « Gray
0. Beretvás E. sm. Tó-Almás 51 kg. « Wilton
0. Herzog M. sk. Babus 50¹/₂ kg. « Prudames
0. Szemere M. sk. Quitt 48¹/₂ kg. « Cleminson
0. Gr. Arco Zinneberg sm. Xuthos 46¹/₂ « Finan
Küzdelem után fejhosszal 1-ső, 3 hosszal harmadik. — *Tot.*: 10:67. Helyre: 50:135, 122, 129.

VI. *Őszi hadseregi vadászverseny.* 3000 kor. 4000 m.
1. Folberth fh. 4é pk. *Fragile* 65¹/₂ lov. Folberth
2. Br. Ludwigsdorff 4é pm. Mars 67¹/₂ » Taxis hg.
3. Br. Skál 5é stpk. Jessy 65¹/₂ » Tulajdonos
0. Michlstetter szds. 5é Maholnap 73¹/₂ » Eitz
0. Grundemann fh. 4é sm. Orkán 67¹/₂ » Rotherman
Feltartva 4 hosszal 1-ső, rossz 3-ik. — *Tot.*: 10:24. Helyre: 50:76, 117.

VII. *Zárverseny.* 2000 k. 1600 m.
1. Egyedi L. 4é. pk. *Quota* 56¹/₂ kg. lov. Bonta
2. Gr. Trautmannsdorff *Haiderose* 55¹/₂ » Barker
3. Szászbereki ménes 4é. sm. *Fagon* 60¹/₂ » Bulford
0. Br. Springer G. 3é pm. Garázda 57 kg. » Gray
Igen könnyen 4 hosszal 1-ső, fejhosszal 3-ik. — *Tot.*: 10:17. Helyre: 50:54, 57.

GYÁSZROVAT.

Ruttner Nándor, kerületi kapitány, a detektiv osztály főnöke vasárnap este 7 órakor, valószinüleg szivszélhüdés következtében hirtelen meghalt. Az elhunyt, a ki 1851-ben Módoson született, a millennium idejében került mint fogalmazó a budapesti államrendőrséghez, az előtt 12 éven át Pancsován volt rendőrkapitány. Előbb a fegyelmi ügyek előadója volt, majd a bünügyi osztályhoz helyezték át, mig 1899. julius havában a detektiv osztály főnöke lett. Az utóbbi időben gyakran betegeskedett, azonban baját nem tartották komolynak. Tegnap este Nádor-utcza 32. szám alatt levő lakásán hirtelen rosszul lett és rövid szenvedés után meghalt. Temetéséről — az elhunyt nőtlen ember volt — az államrendőrség intézkedik.

Kánitz Ignácz nagykereskedő, a fővárosi kereskedővilág egyik nagytekintélyü és köztiszteletben álló tagja, vasárnap délután 70 éves korában elhunyt a fővárosban. Az elhunyt a mily kiváló üzletember, ép oly ritka jellemü férfiu volt, sokat tett a magyar kereskedelem érdekében és mint uttörő nagy érdemeket szerzett a fővárosi kereskedelem magyarrá tétele körül. A magyar kereskedelmi csarnoknak és a hitelezők védegyletének alapitó és igazgatósági tagja volt. Halálát gyászolják leányai: *Matild*, dr. *Mangold* Árminné és *Ilona*, *Komlós* Edéné, fiai: *Géza* és *Arthur*, továbbá nagyszámu rokonság. Temetése kedden délelőtt lesz a szabadságtér 10. szám alatti gyászházból.

Zajaczkowski, a lengyel ujságiró egyesület elnöke, az éjjel 59 éves korában Lembergben meghalt.

Karlweis iró, vasárnap délután 51 éves korában Bécsben meghalt.

TÁVIRATOK.

Róma, okt. 27. A Tribuna jelenti, hogy Anglia és Brazilia hivatalosan felajánlotta Viktor Emánuelnek a választott birói tisztet az angol-braziliai határkérdésben.

Páris, okt. 27. Ille st. Vilaine megye mai szenátorválasztásán néhai Grévont szenátor helyébe Binault szabadelvü republikánust választották meg 618 szavazattal Reculoux republikánus ellen, a ki 514 szavazatot kapott.

Madrid, okt. 27. A költségvetés, a melyet hétfőn terjesztenek a kamara elé, néhány magasabb kiadási tételt tartalmaz a hadügyi, belügyi, közoktatásügyi és közmunkaügyi miniszterium előirányzatában. Azonkivül külön törvényjavaslatokban is kér a kormány különféle költségeket. Erre nézve a kormány nem fogja felvetni a kabinetkérdést, hanem a döntést teljesen a kamarára bizza.

Pétervár, okt. 27. A *Ruszkij Invalid* jelenti: Mindjárt az afgán emir halála után a külföldi sajtóban olyan hirek jelentek meg, hogy az orosz hadügyminiszter intézkedéseket tett arra az esetre, ha netalán a közép-ázsiai orosz területtel határos afganisztáni tartományokban forrongás támadna. Ezek a hirek mind alaptalanok.

St.-Etienne, okt. 27. A kohómunkások szindikátusa elhatározta, hogy a bányamunkásokkal egyidejüleg megkezdi az általános sztrájkot.

New-York, okt. 26. San Juanból (Puertories) jelentik, hogy *Munol Tebar* forradalmár, a ki a venezuealai elnökségre aspirál, táviratot kapott, a mely szerint *Castro* csapatai Maturin mellett hat órai harcz után teljes vereséget szenvedtek. Mindakét félnek nagy veszteségei voltak. Castro csapatai állitólag visszavonultak és a várost és környékét átengedték a fölkelőknek. Castro csapatainak parancsnokai sok katonával fogságba estek és sok lővőszert s ejtettek zsákmányul a fölkelők.

A transzváli háboru.

Fokváros, okt. 26. (Reuter.) Clerksdorpból jelenti egy távirat, hogy egy angol csapat, a mely néhány hét óta a Ruthenburgtól délre eső vidéken portyázott, e hó 17-én 250 búrt hozott Clerksdorpba, a kiket különböző helyeken találtak elrejtőzve.

A közönség köréből.

Dr. Dobosffy Ferencz
ügyvédi irodáját 42458
IV., Kigyó-tér I. sz. alá helyezte át.

SERRAVALLO
China-bor vassal 40614
kitünő étvágygerjesztő szer **gyengélkedőknek, vérszegényeknek és üdülőknek.** Ajánljak és rendelik orvosi tekintélyek. Több mint 1000 orvosi bizonyitvány. **Pompás izü.** Több arany és ezüst éremmel kitüntetve. Fél literes palaczk 2 k. 40 fil. 1 literes palaczk 4 kor. 80 fillér. Főraktár: **Bécs, Alte k. k. Feld-Apotheke, Stephansplatz 8.** Kapható minden gyógyszertárban.
J. Serravallo gyógysz **Trieszt.**

KÖZGAZDASÁG.

New York, okt. 27. A mai értéktőzsdén a bankok pénzkészleteinek váratlan növekedése fedező vételekre késztette a baissier-ket, a minek következtében az árfolyamok emelkedtek. Később azonban a piacz rendkivül szabálytalan lett, a mire a Northern-Pacific-ügy további fejleményeinek bizonytalansága adott okot, ugyszintén az a hir, hogy a jövő héten esetleg aranyat visznek ki Párisba vagy Berlinbe. Részvényforgalom 340.000 drb.

Yokohama, okt. 27. A pénügyminiszterium 16¹/₂ millió jeu értékü kötvények kibocsátását hirdeti. Hir szerint az egész kölcsönt a japáni bank fogja átvenni. A kölcsönt 8 millió jeu értékü más kötvények visszavásárlására és a khinai exdedició költségeinek megfizetésére fogja forditani a kormány.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** *A soproni bankbukás. Sopronból* ujabb letartóztatás hirét hozza a táviró. *Braunsbir* Gyulát, az épitőbank levelezőjét a vizsgálóbiró szintén *letartóztatta* és vizsgálati fogságba helyeztette. 20 év óta áll a bank szolgálatában. Az a gyanu terheli, hogy a bank üzelmeiről tudomása volt. A törvényszék vádtanácsa vasárnap 2 órai tárgyalás után *Russ* János füszerkereskedőnek és *Friedrich* Ágost gyárosnak az épitőbank elnökeinek szabadlábra helyezése mellett döntött. A szabadlábra helyezés a határozatnak jogerőre emelkedése után következik be. A *Lenck*-czég ügyében fordulat állott be. Miután az aktivák tulnyomó része nehezen értékesithető ingatlanokból áll, a czég körlevelet intézett hitelezőihez, egyezzenek bele a czég teljes likvidácziójába. Hozzájárulás esetében a hitelezők likvidáló bizottságot alakitanak, mely deczember 15-én kezdené meg müködését. Addig a czég moratoriumot kapna. A családtagok és a soproni hitelezők hozzájárulása biztos.

** **Lisztkivitel.** A fiumei kikötőből a mult hónapban elhajózott magyar liszt mennyisége összesen 7971 tonnát (kereken tehát 800 kocsi rakományt) tett, a mi csaknem ugyanannyi, mint az előző augusztus hóban kivitt 8080 tonna, de jóval több, mint az előző évi szeptember havában elhajózott 6675 tonna, mely emelkedés a nagyobb osztrák és angol kivitel eredménye, mig a braziliai kivitel némileg csökkent. Az *év eleje ota* szeptember hó végéig az összes liszt-elhajózás Fiuméból ez évben 55.265 tonna, tavaly pedig 85.505 tonna volt, a hanyatlás tehát elég jelentékeny és 30.240 tonnát teszen. E hanyatlásból 11.770 tonna az Angliába irányuló csoportra esik, mely tavaly 38.638, az idén pedig csak 27.868 tonnát tett.

IPARÜGYEK.

— **Magyar kisipari áruház.** Érdekes és nagyfontosságu tervvel foglalkoznak a kereskedelemügyi miniszteriumban, melynek megvalósitásával a kisiparosok helyzetén ismét egy fokkal javitva lenne. *Sztcrényi* József miniszteri tanácsos ugyanis egy olyan nagyszabásu áruház tervén dolgozik, mely a különféle kisiparosok termékeit fogadná be elárusitás végett. Az áruházat a főváros legélénkebb forgalmu helyén tervezik felállitani, még pedig meglehetősen nagy arányokban. Az uj intézményt az országos központi hitelszövetkezettel kapcsolatosan óhajtják megvalósitani, és pedig szövetkezeti alapon, a kormány nyujtotta 2 milliós segélylyel. Szterényi tanácsos terve szerint az árucsarnok tizenegy osztályra oszolnék, melyekben a legkülönfélébb kisipari produktumok lennének feltalálhatók. A szövetkezeti tagok az áruházban elhelyezett áruknak fekbére és eladása után 4%-ot fizetnek a szövetkezetnek. Ugy a termelőre, mint a fogyasztóközönségre egyaránt nagy előnyökkel járna az uj intézmény, mert a kisiparosok könnyebben tuladnának áruikon, mig a közönség egyenesen az előállitótól kapná az árut, mi nagy költségmegtakaritással járna egyéb, a hamisitásokra vonatkozó előnyök mellett. A szép terv — mint halljuk — hamarosan a megvalósulás stádiumába fog jutni.

— **A budapesti ipari munkaközvetitő intézetnél** az e heti kimutatás szerint 6157 munkás keres alkalmazást, kik közt majdnem minden iparág képviselve van. Hiányzik azonban és munkát kaphat: helyben 29 czipész, 1 szücs, 3 fiatal üveges, 32 szabó, 1 késmüves. Vidékre: 1 puskamüves, 1 reszelővágó, 2 késmüves, 1 késes, 1 köszörüs, 1 galvanizáló, 2 órás (1 nagykoru), 3 timár, 26 asztalos, 5 faesztergályos, 8 kádár, 3 bognár, 1 kosárfonó, 2 paplanos, 1 harisnyakötő, 2 köteles, 5 kárpitos, 68 czipész, 9 csizmadia, 5 szücs, 14 szabó német munkára, 12 szabó magyar munkára. Keresnek továbbá nyomdai berakónőt, harisnyakötőnőt, varrónőket férfi szabósághoz, konfekczió-varrónőket, czipőfüzőnőt, kárpitos varrónőt, vasalónőt, szücsgéptüzőnőt, kosárfonónőt, dobozkészitőnőt, kalapdiszitőnőt. Inasfiukat felvesznek: fényező, asztalos, bádogos, czipész, faesztergályos, férfi és női szabó, kárpitos, kovács, könyvkötő, sütő és szobafestő-mesterek, kereskedők, nyomdák és gyárak, tanulóleányokat pedig könyvkötők, nyomdák, varrodák, kereskedők, gépkötődék és szappangyárak. Jelentkezni kell az intézetben VIII. ker. József-körut 36. szám alatt.

Felelős szerkesztő: ***Dienes Márton.***
Tulajdonos és kiadó:
„Egyetértés" Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.
Igazgató: Erdős Armand.

Napirend 1901 október 28.

Naptár: Hétfő, október 28. — Róm. kath.: Simon és Judás ap. — Prot.: Simon és Judás. — Görög-orosz: (október 15.) Lucián. — Zsidó: Marcheschvan 15. Scheni böjt. — Nap kel: 6 óra 23 perczkor, nyugszik 4 óra 31 perczkor. — Hold kél: délután 5 óra 10 perczkor, nyugszik: reggel 7 óra 14 perczkor.

A pénzügyminiszter fogad d. u. 4 órakor.

A főváros magánépitési bizottságának ülése az uj városházán d. u. 5 órakor.

Veni Sancte a budavári Szent István-templomban d. e. 11 órakor.

Az országgyülést megnyitó trónbeszéd a budai királyi palotában déli 12 órakor.

A magyar tudományos akadémia összes ülése d. u. 5 órakor.

A budai zenekör hangversenye este a koronaőr-utcza 3. sz. a. iskolában.

Honvéd főellenőrzési szemlék az I-ső honvédgyalogezred laktanyájában (Üllői ut, a Népligettel szemben.) A 15. gyalogezred 1889—1891. évfolyambeli legénysége kerül szemlére.

A közöshadseregbeli főellenőrzési szemlék a Mária Terézia laktanyában (Üllői-ut). A 26. gyalogezredhez és a vasuti és távirda-ezredhez és a vonatszerraktárakhoz tartozók kerülnek szemlére.

Nemzeti muzeum: Természetrajzi tár d. e. 9—1-ig. Többi tárai 1 korona belépődij mellett megtekinthetők.

Országos képtár az akadémiában zárva.

A m. t. akadémia Goethe-szobája d. e. 10—12-ig.

Iparmüvészeti muzeum zárva.

Technologiai iparmuzeum kiállitása (VIII., József-körut 6. szám) nyitva d. e. 9 órától 1-ig.

Mezőgazdasági muzeum (kerepesi-ut 72.) d. e. 9—1-ig.

A földtani-intézet muzeuma (Stefánia-ut 14.) d. e. 10—1-ig. Dijtalanul.

Közlekedési muzeum a városligetben p. e. 9—12 és d. u. 3—5-ig.

Muzeumi könyvtár d. e. 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7-ig.

Egyetemi könyvtár zárva.

Az uj országház kupolacsarnoka és lépcsőháza d. e. 10—1 óráig 40 fillér, azontul este 6 óráig 1 korona.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Egyetemi füvészkert (az üllői-uton) nyitva d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig.

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyüjteménye nyitva 10—1-ig.

Magyar kir. kereskedelmi muzeum. *Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár* V., váczi-körut 32. szám. Hivatalos órák 9—2-ig. *A hazai termékek állandó kiállitása és a kereskedelemtörténeti gyüjtemény,* továbbá a *háziipari kiállitás* (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban. Nyitva: 9—12-ig és d. u. 3 órától 6-ig. — A *külföldi kirendeltségek* központi üzletvezetősége (magyar kereskedelmi részvénytársaság V., váczi-körut 32.)

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.
Bérlet 174. szám.
Budapest, 1901 okt. 28-án.
III. Rikhard király.
Tragédia 5 felvonásban. Irta Shakspere. Ford. Szigligeti E.
Személyek:

IV. Eduard	Egressy
Eduard walesi hg	Vizvári M.
Rikhard yorki hg	Ligeti I.
Georges	Somló
Rikhard	Gyenes
Clarence	Gálosi Z.
Richmond gróf	Mihályfi
Bourchier	Bakó
Morton	Gabányi
Buckingham	Gál
Norfolk	Paulay
Rivers gróf	Latabár
Lord mayor	Abonyi
Eduard	Zilahi
VI. Henrik	Faludi
Dorset marquis	Horváth
Grey lord	Császár
Hastings lord	Szigeti I.
Stanley lord	Szacsvay
Sir Rikhard	Körösmezei
Sir William	Pálffy
Tirell	Iványi
Lovel	Hetényi
Sir James	Náday
Brackenbury	Mészáros
Erzsébet	Szacsvayné
Margit királyné	Fái Sz.
York herczegné	Felekiné
Lady Anna	Hegyesi M.
Clarence	Váradi
Apród	Fábián E.

Kezdete 7¹/₂ órakor.

NÉPSZINHÁZ.
Budapest, 1901 okt. 28-án.
Rolli és Rolland.
Énekes bohózat 3 felv. Irta és zenéjét szerz.: ifj. Bokor J.
Személyek:

De Soirvelle	Fedák
Des Lignis	Kovács
Diana	Bojár
Boutoux	Németh
Jeanette	Kápolni
Cruchot Pierre	Tollagi
Ninette	Vidorné
Marion	Harmath
Gouboux Toni	Delli
Georgette	Rózsa

Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.
Budapest, 1901 okt. 28-án.
A vestaszüzek.
Operett 3 felv. Irták Depré és Bernéde. Forditották Bálint D és Mérei A. Zenéjét szerzették Le Rey és Clerice.
Személyek:

Diogenes	Ráthonyi
Patacles	Sziklay
Pyrogena	Ledofsky
Scopas	Dalnoki
Penelope	Sziklayné
Cppris	Szoyer
Lysias	Palásthy
Domocos	Mátrai
Bacchis	Margó
Callyx	Turcsányi
Pyrrha	Almássy
Lampeas	Stoll
Pentekanos	Delly
Aristippos	Farkas
Olaros	Hegyi
Vestaszüzek	Lukácsy, Karvázy, Szalontai, Barna
Omega	Iványi

Kezdete 7¹/₂ órakor.

VIG-SZINHÁZ.
Budapest, 1901 okt. 28 án.
Az almafa.
Pályadijnyertes vigjáték 1 felv., irta: ifj. Bokor József.
Személyek:

Mákó B.	Hegedüs
Margit	Gazsi
Ilonka	Varsányi
Cenci	Nikó
Báldi Á.	Góth
Somorjai A.	Kazaliczky
Géza	Tapolczai

Utána:
Pillangó kisasszony.
Énekes dráma két szakaszban. Irta: Belasco D. Forditotta: Faludi Miklós. A prológot irta: Heltai Jenő.
Személyek:

Pinkerton	Bihari
Kitty	Szerémy G.
Sharpless	Balassa
Yamadori	Szerémy Z.
Nakodo	Rónaszéki
Pillangó k. a.	Pálmay I.
Suruki	R. Rostagni
1-ső kisérő	Herczeg
2-ik kisérő	Szabolcs
Prolog	B. Lenkei

Kezdete 7¹/₂ órakor.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Budapest, 1901 okt. 28-án.
Zárva.

VÁR-SZINHÁZ.
Budapest, 1901 okt. 28-án.
Zárva.

Uránia
Magyar tudomanyos szinház.
Budapest, 1901 okt. 28-án.
Katona est.
Kezdete ¹/₂8 órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ
Budapest, 1901 okt. 28-án
Zárva.

Szinházi játékrendek.

A magy. kir. operaház müsora: *Kedden* Carmen. *Szerdán* Nincs előadás. *Csütörtökön* Sevillai borbély, — Rococo. *Pénteken* A bibliás ember. *Szombaton* Tell Vilmos. *Vasárnap* Fidelio.

A nemzeti szinház müsora: *Kedden* A vörös talár. *Szerdán* Otthon. *Csütörtökön* A bor. *Pénteken* d. u. Medea, este A vörös talár. *Szombaton* Az ember tragédiája. *Vasarnap* d. u. Demi monde, este A vörös talár.

A várszinház müsora: *Szerdán* A nürnbergi baba. *Csütörtökön* Otthon. *Szombaton* A megboldogult.

A népszinház müsora: *Kedden* A tót leány. *Szerdán* Rolli és Rolland. *Csütörtökön* Katalin. *Pénteken* d. u. A molnár és gyermeke, este A molnár és gyermeke. *Szombaton* A molnár és gyermeke. *Vasarnap* d. u. A molnár és gyermeke, este Katalin.

A vigszinház müsora: *Kedden* A szálka. — Pillangó kisasszony. *Szerdán* Szivem! *Csütörtökön* Szenes leány, szenes legény. — Pillangó kisasszony. *Pénteken* d. u. Ocskay brigadéros, este Szenes leány, szenes legény. — Pillangó kisasszony. *Szombaton* A nevezetes kastély (először). *Vasárnap* d. u. Szenes leány, szenes legény. — Pillangó kisasszony, este A nevezetes kastély.

A magyar szinház müsora: *Kedden* A vestaszüzek. *Szerdán, csütörtökön* Svihákok. *Pénteken* d. u. Szulamit, este Svihákok. *Szombaton* Svihákok. *Vasarnap* d. u. A vestaszüzek, este Svihákok.

A Kisfaludy-szinház müsora: *Kedden* Parasztkisasszony. *Szerdán* nincs előadás. *Csütörtökön* Falu rossza. *Pénteken, szombaton* Molnár és gyermeke. *Vasarnap* d. u. gyermekelőadásul Molnár és gyermeke, este Molnár és gyermeke.

Az Uránia-szinház müsora: *Kedden, szerdán* A tenger és élete. *Csütörtökön* Róma. *Pénteken* d. u. Róma, este Monte-Carlo és a Riviera. *Szombaton* Monte-Carlo és a Riviera.

A RONDORFI A LEGJOBB NYÁLKAOLDÓ GYÓGYVIZ.

Fővárosi Orfeum
(Nagymező-utcza 17.) 42411
Még csak rövid ideig:
GUERRERO
CONCHAS
O. K. SATO
MÖRBITZ.
Siessünk megnézni!
Az előadás 8 órakor kezdődik.
Jegy elővételi dij nélkül előre váltható d. e. 10—1-ig a pénztárnál.

Folies Moderne
Mulató 42381
Kerepesi-ut 63.
Kezdete ma és mindennap esti 8-kor.
11 órakor:
„Az Alsós parti".
Német bohózat, irta Kvart-kassza ultimó. Ezt megelőzi fél 10 órakor:
„Kis papa alszol?"
Eredeti bohózat irta Don Dugó.
Nappali pénztár d. u. 3—5 óráig. Esteli pénztár esti 7 órától kezdve.
A téli kertben éjjeli 12 órától reggeli 5 óráig hangverseny.

Halálos itélet!
„MORT"
poloska-irtó szesz
kiválóan sikerült vegyi összetételénél fogva, fölülmulja az összes eddig létező szereket, amennyiben nemcsak a poloskát, hanem azok peteit is véglegesen kiirtja, a „MORT" legcsekélyebb foltot sem hagy hátra, tehát még a legfinomabb butoroknál és tapétáknál is bátran használható.
Egy üveg ára 40, 80, 120 és 250 fillér.

„MORT" mindennemü rovartirtópor.
Poloskák, bolhák, legyek, szunyogok stb. legbiztosabban ható ellenszere. — **Ezen por kiváló szolgálatot tesz moly elleni védekezésnél.**
Egy doboz ára 40, 80 és 160 fillér.

„MORT" csotány és svábbogárirtó por
az egyedüli szer, melynek segitségével ezen kellemetlen férgeket 1—2 nap alatt teljesen kipusztithatjuk. — **E porral kezelt helyiségekben a féreg nem mutatkozik többé! Nem mérges!**
Egy doboz ára 40, 80 és 160 fillér.

Gyár, főraktár: 11491
MAJTHÉNYI BÉLA
droguista és vegykészitmények üzletében
Budapest, IV., Egyetem-utcza 11.
(a Gróf Károlyi palotával szemben)
a m. kir. honvéd csapatok és [illegible] szerz. szállitója.
Mindennemü bel- és külföldi gyógyáru különlegességek, angol- és franczia illatszerek és pipereczikkek, vegykészitmények, háztartási, gazdasági és állatgyógyászati czikkek raktára.
Padlófényesitő szerek.
Tea, rum, cognac, cacao es csokoládé.
Rum és likőr készitéséhez való anyagok.

Használt és uj
pénz-szekrények
rendkivül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrénygyár raktárában. **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 41885

Kárpáti borovicska
valódi, legfinomabb, régi, 5 kilós palaczk, bérmentve, utánvéttel 7 kor. 50 fil. **Ganovszky Gusztáv**, borovicska-termelő **Szepes-Szombat** (Szepesmegye). 42283

Az alcsuthi
főherczegi udvari kertészetben nagy mennyiségü diszfák és diszcserjék, valamint gyümölcsfák és egyéb kerti-termények jutányos áron kaphatók. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld a főherczegi udvari kertészet, Alcsuthon, Fejérmegye. 42257

Szőlő,
ménesgyoroki mézédes, egy 5 kilós kosár 1 frt 40 kr., tiszta muskotály 1 frt 60 kr Katona Józsefnél, Budapest, központi vásárcsarnok. 42281

Bécsi virstli.
A hideg idő beálltával hetenkint kétszer, kedden és pénteken a postacsomagok szétküldése megkezdődött. **Bécsi virstli párja 12 kr. Braunschweigi, hidegen élvezhető, darabja 12 kr, párisi kolbász, igen finom, kilója 80 kr, szalonna nélkül 1 frt, prágai sonka, elsőrendü, kilója 1.15, prágai karaj, füstölt, kilója, 1.10 frt.** Becses megrendelését kéri Steirer Antal csemegekereskedő, Budapest, Rózsa-utcza 9. 42392

Nevelőnők
zene- és nyelvek tudásával, óvónők, bonneok elhelyeztetnek **özv. Nietschné Gerson Anna** által Budapest, Erzsébet-körut 52. 42029

A legjobb és legszolidabb
BUTOROK
teljes lakásberendezések kaphatók olcsó árban
KÁNTOR TAMÁS
műasztalosnál 42332
VIII., Óriás-utcza 39. sz.

MINIUS JAKAB
tapeta raktárai
Budapesten.
Fő-üzlet: 42446
VII., Kerepesi-ut 6. szám
a Bazár-udvarban.
Fiók-üzlet: **Irányi-utcza 25.**
Nagy választék bel- és külföldi
papir-kárpitokból.
Papirkárpit diszitések a legolcsóbb árak mellett eszközöltetnek.
Kész spanyolfalak raktáron.

Ajtók és ablakok
nagy választékban, nagyon olcsón kaphatók 42321
Wiener A. utódánál
Külső Üllői-ut 123. sz.
a régi vámmal szemben.

Szöllő.
Csemege v. gyógyszőllő, a legszebb és legizletesebb **chasselas-faj**, 5 kilós csinos posta-ládikában bérmentve **4 kor.** Tisztán **muskatály v. exquisit fajok 5 korona**, utánvéttel. Saját termésü kitünő **szegzárdi vörös bor** 3 üveg (7 deciliteres) bérmentve **3 korona 60 fillér. Willinger Márton** szöllőbirtokosnál **Zomba**, Tolnamegye. 42367/499

Hitelre butort
vagy tetszés szerinti **részletfizetésre a legfinomabbtól a legegyszerübb** kivitelig, **tartós** munka és olcsó árak mellett **hivatalnokoknak, katonatiszteknek, kereskedőknek** stb. 42329
KARDOS LIPÓT
Bpest Kerepesi-ut 64.

Gyors eladás.
A szegedi spiritusz-gyár berendezése, mig lomontirozva nincs, 20%-al olcsóbbban.
Reservatorok viz- és spiritusznak, különböző nagyságban.
7 drb Kornwall-kazán.
Horizont magas nyomásu gép 80 HP.
Horizont magas nyomásu gép 30 HP.
Gözgép 10 HP.
2 esztergapad 550, illetve 450 cm. hosszu.
Maische-gözszivattyu.
Mérőkészülékek (órák).
Dephlegmatorok.
Spiritusz condenzatorok.
Maisch-hütő, élesztőfőző.
Vacuum-szivattyuk.
Eckert-féle czukrozógépek.
„Housche" Maisch-gőzgép.
Spiritusz destill-cylinder.
Transmissiók, szijjak és más tárgyak, rézműves-, lakatos-, kovács-műhely.
Felvilágositást nyujt a **szegedi spiritusgyár bontási irodája, felső Tiszapart 33., vagy Budapesten, Uj-utcza 44. szám.** 42373

BUTOROK
ugy készpénzért, mint
RÉSZLETFIZETÉSRE
a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelben 41814
legjutányosabban
Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél,
Budapest,
VI., Teréz-körut 8. sz.
(Andrassy-ut közelében.)
Képes árjegyzék ingyen.

SZABADALOM.
A m. kir. belügyministerium által 1900. évi márczius hó 21-én 28727. szám alatt jóváhagyott alapszabályok szerint működő és tagjai fölött fegyelmi ellenőrzést gyakorló 40287
Magyar Hites Szabadalmi Ügyvivők
Testülete
tagjait, kik azonkivül a m. kir. szabadalmi hivatal, illetve a kereskedelemügyi m. kir. miniszter fegyelmi fönhatósága alá is tartoznak, mindennemü szabadalmi és iparvédelmi ügyek elintézésére ajánlja.
A testület tagjai:
Bernauer Zsigmond (**Dr. Szilasi és Bernauer**), VII., Kerepesi-ut 32. sz. **Böleskey Pál**, V., Fürdő-utcza 1. sz. **Kalmár Jakab** (**Kalmár J.**), VII., Kerepesi-ut 44. sz. **Kelemen M. István** (**Kelemen és tsa**), VII., Hotel Royal B. **Meller Ernő** VII., Erzsébet-körut 13. **Neufeld Armin** VIII., József-körut 8. sz. **Schön Fülöp** (**Schön F.**), VII., Erzsébet-körut 19. **Dr. Szilasi Jakab** (**Dr. Szilasi és Bernauer**) VII., Kerepesi-ut 32. sz

42277
NÉHÁNY SZÓ
A TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltünően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelmüség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyü állapot megszünjék. Kell lenni valakinek, a ki a fiatalságot a nemi életről jóakarattal, őszintén és behatóan felvilágositsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajaikat bátran, tartózkodás nélkül és bizalommal elmondhassák. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpanaszolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a nemi életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és az esetleg már meglevő bajokon is tud segiteni, akkor majd megszünik a titkos betegségek létezése.

Ilyen magasztos hivatásu és erre való Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hirü intézete (Budapest, VII., Kerepesi-ut 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a nemi életről felvilágositást, a hol a beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a kóranyagoktól, lelki kinjai megszünnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegen biztos és teljes eredménynyel használt gyógymódnál fogva a monarchiában uttörő és egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyitja már sok év óta Dr. Palócz az ő speciális gyógymódjával még a legelhanyagoltabb esetekben is, a bujakóros sebeket, hugycső-, hólyag-, ideg- és hátgerincz-bajokat, az önfertőzés és szifilisz utóbajait, magömlést, elgyengült férfierőt (impotenciát), aranyeret, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármi oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szivesen adnak levelére kimeritő, titoktartó választ (a levélbe csak válaszbélyeget kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kivánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet gyógyszerekről is gondoskodik. Rendelés naponta délelőtt 9 órától délután 6 óráig (vasárnap d. u. 4-ig).

Czim: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Ő csász. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.
A polgári jótékonyczélokra szánt
XXXIV-dik csász. kir. államsorsjáték.
Ezen az Osztrák birodalomban **egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 16.404 nyereményt** tartalmaz **készpénzben 442.900 korona** összegben.
A főnyeremény 200.000 koronára rug.
A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottójövedék kezeskedik.
A huzás visszavonhatatlanul 1901 deczember 12-én fog megtartatni.
Egy sorsjegynek ára 4 korona.
A sorsjegyek Bécsben, a cs. kir. államsorsjáték osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtsstrasse 7. sz. a., továbbá lottógyüjtődékben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, távirda- és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki. — **A sorsjegyek portomentesen küldetnek szét.**
A cs. kir. lottójövedéki igazgatóság
államsorsjátéki osztálya.
42435

Hirdetések
e lap részére felvétetnek a kiadóhivatalban,
Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8. sz.

PATYI TESTVÉREK
állandó butor-kiállitás
kizárólag Kerepesi-ut 9/A. a Pannonia mellett.
Dus választék található a kizárólag szilárd minőségü és divatos kivitelü
asztalos és kárpitozott butorokban.
Bámulatos olcsó árak a legegyszerübbtől a legfinomabb urasági berendezésekből, menyasszonyi kelengyeknél 10 százalék engedményt adunk. 42188
Csomagolás és szállitás biztositva történik.

A tanitóság szives figyelmébe!
Az **ATHENAEUM** irod. és nyomdai r.-t. kiadásában megjelent:
Magyar Tanitók Naptára az 1902. évre.
Szerkeszti: UJVÁRY BÉLA
a „Néptanitók Lapja" felelős szerkesztője.
Ára 80 fillér. **Ára 80 fillér.**
A naptári részen és egyéb általános tudnivalókon kivül a MAGYAR TANITÓK NAPTÁRA a következő tartalmat fogja magában:
Halász Ferencz: **Nemzeti népoktatás.** — György Aladár: **A gyermekvédelem törvényes rendezése.** — Ujváry Béla: **Fecske a tanteremben.** (Költemény.) **Érdemes magyar tanitók.** (15 képpel.) — Tarcsafalvy Albert: **Felhő alatt.** (Költemény.) — Móra István: **Játékok.** — Gergely János: **Segitség Aki el nem hágy.** (Költemények.) — Tarcsafalvy Albert: **A székelyekről.** — Zsoldos Károly: **Anyám emlékezete.** — Móra István: **Magunk közt.** (Költemény.) — Kovács J.: **20 filléres Petőfi kiadás.** — Dobó Sándor: **Br. Eötvös József neveléstani elvei.** — György Aladár: **A tanitók árvaházai** (3 képpel.) — Scossa Dezső: **Gazdasági élet a régieknél.** — Dominics Mihály: **Képek az iskolai életből.** — **A mult év nevezetesebb eseményeiből.** (5 képpel.) — Gööz J. dr.: **Tanitók tanácsadója.**
A Magyar Tanitók Naptára rendkivüli gazdag tartalommal jelenik meg.
A Magyar Tanitók Naptára a tanitóság érdekeit szolgálja.
A Magyar Tanitók Naptára minden egyes példánya után a Tanitók Háza javára 10 fillért juttat.
A Magyar Tanitók Naptára minden vevője jótékony czélt is szolgál.
A Magyar Tanitók Naptára tiszta szép nyomásu.
A Magyar Tanitók Naptára jó papirra van nyomva.
A Magyar Tanitók Naptára igen olcsó. Ára 80 fillér.
A Magyar Tanitók Naptára legczélszerübben az összeg előleges beküldése mellett (20 fillér bérmentesitésre küldendő) az „**ATHENAEUM**" **részv.-társ. könyvkiadóosztályától Budapest, VII., Kerepesi-ut 54.** rendelhető meg.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

százados rendszerüek, tolósulyos fémmérőkarral birnak és **a hid minden pontján egyenlően** mérlegelnek.
Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket, különösen gazdák, gazdaságok, községek és uradalmak részére a legjobb meggyőződéssel ajánlhatjuk. 41725
Gazdasági egyesületi tagok kedvezményben részesülnek.
„FAIRBANKS" mérleg- és gépgyár részv.-társ.
Budapest, Andrássy-ut 14. Gyár: Váczi-ut 156.

A gyermekek sikoltozása
mosdatás alkalmával önkénytelen tiltakozás azon káros szokás ellen, hogy a mosdáshoz rossz toilett-szappant használnak. Anyák, akik gyermekeiket szeretik, soha ne használjanak más szappant, mint a széltében enyhének és zsir-dusnak ismert **Doering-szappant a bagolylyal.** Ennél minden biztositék megvan, hogy tiszta és nem éles. Mindenütt kapható **60** fillérért.
Főraktáros: **A. Motsch & Co.** Wien X. Raktárak Budapesten: **Török J., Stessel N. és Társa, Kochmeister Fr. utóda, Bettelheim Miksa és Társa, Dr. Egger Leo és Egger J., Thallmayer és Seitz, Detsinyi Károly** czégeknél. 40873

Mad. M. WEISS
csász. és kir. udv. szállitó
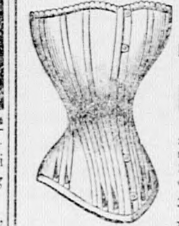
Bécs, I., Neuer Markt 8. Mezzanin.
12 érommel kitüntetve.
Párisi füzők (corset)
A füzők ára 10 frttól feljebb. Levélbeli megrendeléseknél kérjük a következő adatokat czentiméterekben: 1. a mell és hat egész bőségét; 2. a derék bőségét; 3. a csipők bőségét; 4. a derék bőségét a karok alatt a derékhajlásig. A mérés a ruha felett történjék levonás nélkül. **Vidékre csak utánvéttel vagy készpénzre küldünk.** 40281

Magyar királyi államvasutak

164934/901. szám.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a budapest-nyugoti, miskolczi, zágrábi, temesvári és zólyomi műhelyeinek gépészeti berendezésére szükséges vas, fém, vasbádog és fa megmunkálására szolgáló szerszámgépek, készülékek, kovács tüzhelyek, kemenczék, tolópadok, forditókorongok, hidmérlegek, futó daruk, közlőműalkatrészek, műhelyi kályhák, 1 drb gőzgép göztáp szivattyuk, gőzkazánok és 2 drb villamos generator szállitása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlattételre szükséges műszaki leirások és vázlatrajzok, valamint a különleges szállitási feltételek ezen hirdetés megjelenésének napjától kezdve az ajánlatok benyujtására alább kitüzött napig, naponta a hivatalos órák alatt (délelőtt 8 órától—2 óráig) a magy. kir. államvasutak EII. gépszerkesztési szakosztályánál (Andrássy-ut 75. sz., III. em.) betekinthetők, illetőleg ajánlatot tenni szándékozók által a magy. kir. államvasutak nyomtatványtáránál (15 koronáért) beszerezhetők, vagy kivánatra az ezekért járó dij előzetes beküldése mellett posta utján megküldetnek.

Az ajánlatok lepecsételve, ivenként egy koronás bélyeggel, valamint „Ajánlat a 164934/901. számhoz" felirással ellátva, legkésőbben f. **évi november hó 30-án déli 12 óráig** a magy. kir. államvasutak gépészeti főosztályánál benyujtandók.

Az ajánlatok a műszaki leirásban foglalt összes tárgyakra, azok egyes csoportjaira, vagy pedig csak egyes tárgyakra tehetők.

Az ajánlatban kiteendők:

1. A szállitandó tárgyak egységárai koronákban és pedig a szerszámgépek, készülékek, a kovácstüzhelyek, tolópadok, forditókorongok, hidmérlegek, a futódaruk, műhelyi kályhák, a gőzgép, a göztápszivattyuk, a gőzkazánok, és 2 drb villamos generator általányárban, a kemenczék vasalkatrészei, valamint a közlőmü alkatrészek 100 kgr.-kénti egységárban.

Az egységárak megállapitására irányadóul szolgáljon, hogy a tolópadok, a forditó korongok, a hidmérlegek, a futódaruk, a göztápszivattyuk, a gőzkazánok és 2 drb villamos generator az uj nyugoti, a közlőműalkatréssek pedig a miskolczi műhelybe bérmentve szállitva, és teljesen felszerelve üzemképes állapotban átadandók lesznek. A szerszámgépekre, készülékekre, kovács-tüzhelyekre, kemenczék vasalkatrészeire és a műhelyi kályhákra nézve pedig kiköttetik, hogy azok bérmentve a m. kir. államvasutak budapesti régi nyugoti műhelyi szertárába szállitandók és ott átadandók.

A szerszámgépek ellenközlő müveinek egységárai, valamint a szállitók által eszközlendő szerelések költségei általányárban külön-külön teendők ki az ajánlatokban.

2. A megrendelés vételének napjától számitandó szállitási határidők, melyek alatt szállitó az ajánlott tárgyakat a fent jelzett helyekre szállitani, illetve üzemképes állapotban átadni magát kötelezi.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának azt a jogot, hogy a megadott szállitási határidőkkel egyetértőleg az egyes szállitókkal az ajánlatok beérkezése után esetleg megváltoztathassa. Az ily módon megállapitott és kölcsönösen elfogadott szállitási határidőknek be nem tartása esetén szállitó által a következő kötbérek lesznek fizetendők:

a) a 4000 koronát meg nem haladó gépek és berendezések után külön-külön egyenkint és hetenkint 10 korona;

b) a 4000 koronát tulhaladó gépek és berendezések után külön-külön egyenkint és hetenkint 20 korona.

Azon esetben, ha egy szállitó több tárgy szállitásával lesz megbizva, a kötbér külön minden egyes tárgy után az a) vagy b) pont értelmében lesz fizetendő.

3. A suly szerint fizetendő alkatrészek pontos sulyai:

Az ajánlattevők által ajánlott és a magy. kir. államvasutak által elfogadott sulyokra nézve ugy fel, mint lefelé 5% eltérés fog engedélyeztetni. Ezen megengedett határok között a kifizetés alapjául a tényleges suly vétetik számitásba.

Öt %-nál nagyobb eltérés esetén (ugy fel, mint lefelé) az illető tárgyak átvétele megtagadható. Ha azonban a magy. kir. államvasutak igazgatósága azok átvételét elhatározná, akkor 5%-nál nagyobb sulytöbblet nem fizettetik, az 5%-nál kisebb sulylyal szállitott alkatrészeknél pedig a fizetés alapjául a tényleges suly vétetik számitásba.

A suly szerint fizetendő alkatrészek sulyai a magy. kir. államvasutak kiküldöttei által hitelesitett mérlegen a szállitó gyárában fognak megállapittatni.

4. Az általányárban fizetendő tárgyak sulyai, valamint az ellenközlő müvek sulyai is külön teendők ki az ajánlatokban.

Az ajánlatokban kitüntetett sulyokból 5%-nál nagyobb eltérések (ugy fel, mint lefelé) szállitók által igazolandók, illetőleg kimutatandók azon okok, a melyeknél fogva az eltérések beállottak. Ezen okok alapján a tárgyak átvétele vagy visszautasitása iránt a máv. igazgatósága dönt.

Sulytöbblet nem fizettetik, sulykevesebblet esetén pedig, midőn az a gép szilárdságára a máv. igazgatóságának egyoldalu megitélése szerint káros befolyással lehet, jogában áll a máv. igazgatóságának a gép átvételet megtagadni.

Oly esetben azonban, midőn a sulykevesebblet a magy. kir. államvasutak igazgatóságának egyoldalu megitélése szerint a gép szilárdságára káros befolyással nem bir, és a gép átvétetik, a máv. igazgatósága az 5%-nál nagyobb suly hiányának megfelelő értékét, mely 100 kgrmkint 20, azaz husz koronában állapittatik meg, a szállitó érdemösszegéből levonni jogositva van.

5. Az ajánlathoz csatolandók az ajánlott tárgyak oly részletesen kidolgozott rajzai, hogy azokból az egyes szerkezetek pontosan megitélhetők legyenek. Az ajánlatokkal beterjesztett rajzok ajánlatlevőnek vissza nem fognak adatni.

Azon tárgyak rajzai, melyeket a magyar királyi államvasutak igazgatósága bocsátott ajánlattevőknek rendelkezésre, nem csatolandók az ajánlatokhoz.

A hazai szállitókra nézve kikötjük, hogy azok a megrendelendő tárgyakat saját gyárukban tartoznak gyártani. Más hazai gyárak igénybevétele csak a magyar királyi államvasutak igazgatóságának előzetesen kikért engedélye mellett van megengedve. Ha szállitók ezen kötelezettségnek meg nem felelnének, az esetben a 75440/92. sz. különleges feltételek 22. §.-ának idevonatkozó határozmányai fognak alkalmaztatni s a szállitók minden körülmények közt kötelesek a nem hazai gyárból szállitott gépek és alkatrészek szerződés szerinti árának 20%-át, szóval husz százalékát birósági képen fizetni és ezenfelül jogában áll a máv. igazgatóságának saját választása szerint vagy a szerződés teljesitését vagy a kár megtéritését követelni és a szállitás tárgyát képező gépeket és alkatrészeket szállitó terhére és veszélyére másutt bármely áron beszerezni.

A megrendelendő szerszámgépekről forditó korongoknál, hidmérlegeknél, gőzgépnél, gőzkalapácsoknál, generátoroknál és egyéb alapozást igénylő gépekről és készülékekről az alapozási rajzok, az ellen-közlőművek pontos méreteivel és fordulat számainak megjelölésével oly időben lesznek a m. kir. államvasutak igazgatóságának átadandók, hogy az utóbbi igazgatóság a gépek alapozásának létesitése iránt még a gépek beszállitása előtt a szükséges intézkedéseket megtehesse.

A szállitásokkal a tolópadok, forditó korongok és hidmérlegek, futó daruk, a műhelyi kályhák, a gőzgép a göztápszivattyuk, gőzkazánok és generátoroknál összes részletrajzai másolatban lesznek a magyar királyi államvasutak igazgatóságának minden külön dijfizetése nélkül átadandók.

Bánatpénz fejében az ajánlott összegek 5%-a vagy készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az ajánlatok fentjelzett benyujtási határideje előtti napon déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő, megjegyezvén, hogy az értékpapirok a budapesti, illetve bécsi tőzsden legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régibb utolsó árfolyam szerinti értékben számittatnak, de a névértéken felül nem fogadtatnak el.

Az ajánlatok érdemleges elintézése után négy hét alatt az el nem fogadott ajánlattevők bánatpénze visszaadatni fog, a szállitással megbizott ajánlattevők bánatpénze pedig a megrendelés kézbesitési napjától számitott 8 nap alatt a kereseti összeg 10%-ára lesz kiegészitendő és biztositék czimén fog visszatartatni.

A szerszámgépek, készülékek, kovácstüzhelyek, kemenczék, és a műhelyi kályhák beszállitásuk után, a tolópadók, a forditó korongok, a hidmérlegek, a futó daruk, a közlő műalkatrészek, a gőzgép, a göztápszittyuk, kazánok és a generatorok a rendeltetési helyükön való felszereltetésük, üzemképes állapotba való helyezésük és jó eredménynyel megejtett kipróbáltatásuk utan ideiglenesen fognak átvétetni és az azok után kijáró kereseti összeg a magyar királyi postatakarékpénztár cheque és clearing forgalma után fog kiegyenlittetni.

Azon esetben, ha a szállitók által eszközlendő szerelési munkák a kitüzött határidőben hatáskörükön kivül álló okokból eszközölhetők nem volnának, akkor szállitóknak azon jog biztosittatik, hogy a beszállitott gépek értékének kifizetését kérhessék, a szerelésért járó összeg azonban csak is a szerelés eszközlése után folyosittatik.

A kifizetendő kereseti összegből egy per mille a máv. nyugdijra nem jogositott alkalmazottjai külön segélyalapja javára le fog vonatni és visszatartatni.

Az ügylettel járó bélyegilleték-költségeket szállitó viseli; az illeték az 1881. évi XXVI. t. czikk 10. §-a szerint az illetéki dijjegyzék 9. tételének jegyzéke értelmében akként rovandó le, hogy a szállitó által kiállitott nyugta nem csak a nyugtatványi bélyegilleték czimén a II. fokozat szerint járó bélyegekkel látandó el, hanem arra még külön a szerződés után a III. fokozat szerint járó illeték fejében az utalványozott összegnek megfelelő értékü bélyegjegyek is ragasztandók.

Szállitó és szállitott tárgyak szerkezetének helyességeért és teljes megbizható működéseért, a kifogastalan kiviteleért, valamint a felhasznált anyagok jó minőségeért az üzembe vétel napjától számitott a szerszámgépekre, kovács tüzhelyekre és kemenczékre nézve hat hónapi, a többi tárgyakra nézve pedig ugyancsak az üzembevételtől számitandó egy évi jótállást tartozik elvállalni.

A biztositéki összeg a jótállás letelte után fog visszafizettetni, mindenkor annyiban, a mennyiben szállitó a jótállási kötelezettség alól feloldottnak lesz tekinthető.

Szállitó beleegyezni tartozik abba, hogy a máv. igazgatósága a megrendelt tárgyak gyártását szállitó gyárában saját közegei által ellenőriztethesse. A szállitó által a magy. kir. államvasutaktól előzetesen kikérendő engedély alapján megbizott más hazai gyárak a tárgyak és anyagok megvizsgálása és ellenőrzése tekintetében ugyanazon szempont alá esnek, mint szállitó saját gyára.

Per esetére egyetértőleg megállapittatik, hogy a jelen pályázati hirdetés alapján eszközlendő megrendelésekből eredő mindazon perekben, a melyet a magy. kir. államvasutak igazgatósága mint felperes folyamatba tenne, aláveti magát szállitó a magy. kir. államvasutak tetszése szerint szabadon választandó akár a sommás, akár a rendes biróság illetékességének és eljárásának.

Ellenben azon perek, a melyekben a magy. kir. államvasutak mint alperes jelentkeznék, csakis a magy. kir. államvasutak igazgatóságának székhelye szerinti illetékes biróság előtt az ügy természetének megfelelő eljárás szerint döntendők el.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának azt a jogot, hogy tekintet nélkül az ajánlott árakra, ajánlatttevőket az általuk ajánlott összes tárgyak, vagy csak azok egy részének szállitásával bizhassa meg, vagy ajánlatot nem tett más czégeket is szállitással megbizhasson, a szállitástól egészen eltekinthessen és végre a kiirt tárgyakat a kitüntetett mennyiségnél nagyobb mennyiségben is megrendelhesse.

Ajánlattevő ajánlatával annak benyujtásától számitva 3 hónapig kötelezettségben marad.

Budapest, 1901. évi október hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem dijaztatik.) 1644

TÉRKÉPEK JEGYZÉKE.

Kézi térképek.
HÁTSEK IGNÁCZ
m. kir. térképésztől.
A magyar szt. korona országainak térképe.
Az uj megyei beosztással . . 40 fillér
Az osztr.-magy. monarchia térképe 40 „
Ugyanaz Dombortérkép . . . . 40 „
Budapest kirándulási térképe.
Szinezve . . . . 1 korona
Budapest tervrajza . . . . . . 60 fillér
Ugyanaz látképekkel . . . . . . 1 korona
Budapesti képes utmutató.
Legujabb tervrajz . . . . . . 40 fillér

Megyei Térkép-Atlasz.
Magyarország összes megyéivel.
Készitette Hátsek Ignácz m. kir. térképész.
63 térképből álló atlasz. **63**
Diszkötésben 24 korona.

Fali térképek.
GAEBLER F. — Dr. CHERVEN FLÓRIS-tól.
Magyarország hegy- és vizrajzi nagy fali térképe.
Vászonra felvonva . . . . 16 korona
Léczekkel ellátva . . . . . 19 „
Magyarország politikai nagy fali térképe.
Vászonra felvonva . . . . 16 korona
Léczekkel ellátva . . . . . 19 „
Európa hegy- és vizrajzi nagy fali térképe.
Vászonra felvonva . . . . 27.60 kor.
Összehajtva . . . . 27.60 „
Léczekkel ellátva . . . . 27.60 „
Európa politikai nagy fali térképe.
Vászonra felvonva . . . . 27.60 kor.
Összehajtva . . . . 27.60 „
Léczekkel ellátva . . . . 27.60 „
E térképeket nagyságuk, élénk szinezésük, határvonalaik élessége, arányos olvasható irásuk kiválóan alkalmassá teszik **irodai, hivatalos** és minden egyéb **magán** használatra.

Vasuti és gőzhajózási térkép.
HÁTSEK IGNÁCZ
m. kir. térképésztől.
Magyarország és Ausztria, valamint Bosznia és Hercegovina vasuti és gőzhajózási térképe.
Mérték: 1 : 1000,000.
Ára 8 korona.
Vászonra huzva és léczekkel ellátva 16 korona.
Nélkülözhetetlen hivatalos és irodai használatban. Feltünteti élesen, világosan az összes állami, magán és helyi érdekü vasuti vonalakat, hajózási utvonalakat, strategiai vonalakat, vasuti és hajózási állomásokat.

Magyarország megyei térképei.
Készitette Hátsek Ignácz m. kir. térképész.
Nyolczvanegy darab térkép.
Minden darab külön is kapható.
Egy-egy megye térképének ára **30—40—60 fillér.**

Mind e térképeket, a melyek a magyar térképipart versenyképessé tették a külföldi térképekkel,
kiadta: **Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai)**
cs. és kir. udvari könyvkereskedése BUDAPEST, Andrássy-ut 21. szám.

Magyar királyi államvasutak.

153780/901. szám.

Hirdetmény.

Magyar-német állatforgalom.

Az 1895. évi április hó 1-től fennálló dijszabáshoz f. évi november hó 1-évei a II. sz. pótlék lép életbe, mely pótlék kocsirakományokban szállitandó élő baromfi-küldeményekre érvényes határozmányok módositását, dijtételeket, számárküldeményekre határozmányokat Dresden-Hauptmarkthalle állomással való forgalomban, Breslau O. S. Bht. állomásnak mint etetési és itatási állomásként a dijszabásba való felvételét, módositott dijtételeket élő baromfi szállitására, közvetlen dijtételeket lovak szállitására, állomási nevek megváltoztatását, irányitási táblázatok módositását és kiegészitését és helyesbitéseket tartalmaz. Ezen pótlék által eiőidézett dijdrágulások csak 1901. deczember hó 15-én lépnek hatályba.

A pótlék a magyar kir. államvasutaknál (Csengery-utcza 33. szám) 1 koronáért kapható.

Budapest, 1901. október 5-én.

A magy. kir. államvasutak idazgatósága,
a részes vasutak nevében is.

(Utánnyomás nem dijaztatik.) 1615

42115
BAYER-féle
Magyar turista-tapasz

tyukszem, bőrkéreg és bőrkeményedés
ellen legjobb és legbiztosabb szer.
Egy eredeti tekercs 80 fillér.
1 kor. beküldése után bérmentve küld az egyedüli készitő
Vöröskereszt gyógyszertár
Budapest, Andrássy-ut 84.
Kapható gyógyszertárakban és drogueriákban

Magyar királyi államvasutak.

145573 szám.

Hirdetmény.

Felsősziléziai-román-köszén forgalom. (**Uj dijszabás életbe léptetése.**)

Fenti forgolomban az 1893. évi szeptember hó 1-től érvényes dijszabás, melynek dijtételei márka értékben voltak kifejezve, f. é. október hó 1-én hatályon kivül helyeztetik.

E helyett ugyanezen időponttal uj dijszabás lép életbe, melynek dijtételei francs-értékben vannak kifejezve.

Az uj dijszabás dijtételei, melyek barnaszénre és barnaszén téglára nem érvényesek, a hatályon kivül helyezett dijszabás dijtételeinél részben drágábbak.

Ezen dijdrágulással szemben az ez ideig érvényes dijtételek azonban még 1901 évi november hó 10-ig változatlanul alkalmaztatnak.

A dijszabás a részes vasutak igazgatóságánál 0·25 Márka = 0·30 francs-ért megszerezhető.

Budapest, 1901 szeptember hó 24-én.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága,
a részes vasutak nevében is.

1602 (Utánnyomás nem dijaztatik.)

Titkos betegségek gyógyitására legjobban ajánlható ezen **tapasztalt speczialista**, kinek rendelésein a beteg csakis oly kipróbált gyógyitómódokban részesül, melyeket **mindig** sikerrel alkalmazott **számos évi korházi** és magángyakorlatában.
Med. univ. **Dr. FABINYI**
emerit. kórházi orvos — Speczialista
gyorsan és alaposan gyógyit bármily régi és makacs
titkos betegséget
(**hugycsőfolyást sebeket, syphilist stb.**).
Impotentiát (férfiui gyengeség)
még idősebbeknél is meglepő eredménynyel, a rendes foglalkozás megzavarása nélkül.
Levelekre dijtalanul válasz. Kivánatra gyógyszerek.
Rendel: d. e. 9—3-ig; este 6—8-ig.
Budapesten, Erzsébet-körüt 12. sz. I. em.
(**Bejárat a lépcsőnél. — Külön várótermek.**) 42420

Magyar királyi államvasutak.

152776/901. sz. 1626

Hirdetmény.

Osztrák-magyar-orosz határforgalom. (**A dijszabási II. rész 1. füzetben levő előszó helyesbitése.**)

A fenti forgalomra nézve folyó évi május hó 1-től érvényes II. rész 1. füzet 4. oldalán az előszó 3. pontjának második sorában „lebende Thiere (mit Ausnahme lebende Fische als Eilgut)" után bejegyzendő: „auf die in der Anlage B. des österreichischen und ungarischen Betriebs-Reglements unter XXXV-a aufgezählten explosiven Gegenstände."

Budapest, 1901. oktober 9-én.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága,
a részes vasutak nevében.

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

Nyomatott Nagy Sándor könyvnyomdájában, Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8., az „Egyetértés" hirlapkiadó, irodalmi és nyomda részvénytársaság körforgó-gépein.